

dialogi

Miesięcznik pedagogiczny

Nr 9 (226)
Listopad 2018
Szczecin
ISSN 2300-9691

1918-2018
Polskę mamy w sercu

Szkoła Podstawowa Nr 23
„Moja Niepodległa”
 Zdjęcia: archiwum szkoły

„Dialogi” Miesięcznik**Pedagogiczny**

e-mail:

dialogi@palac.szczecin.pl

Wydawca:

Pałac Młodzieży –
Pomorskie Centrum
Edukacji

Redagują:**Ewa Karasińska**

(redaktor naczelna)

Ryszard Goclan

(redaktor techniczny)

Kolegium redakcyjne:*Paweł Bartnik**Katarzyna Fenczak**Róża Czerniawska-
Karcz**Bogdan Matłowski**Wiesław Seidler*

Zastrzegamy sobie
prawo do skracania,

opracowań,

redagowania

i adiustacji tekstów

oraz zmiany ich

tytułów.

Za treść ogłoszeń

odpowiedzialności

nie ponosimy.

Adres redakcji:

Pałac Młodzieży – PCE

al. Piastów 7

70-327 Szczecin

tel. 91 422 52 61

Strona internetowa:

[https://pe.szczecin.pl/
chapter_201347.asp](https://pe.szczecin.pl/chapter_201347.asp)

Nasze relacje z obchodów Święta Niepodległości

* Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1	4
* VI Liceum Ogólnokształcące	5-7
* Szkoła Podstawowa Nr 23	7-8
* Szkoła Podstawowa Nr 7	9
* Szkoła Podstawowa Nr 37 i Gimnazjum Nr 7	10

* Szkoła Podstawowa Nr 69	11
* Zespół Szkół Nr 4	12-15

* Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 2	16-17
* Przedszkole Publiczne Nr 5	18-19
* Przedszkole Publiczne Nr 10	20

* Przedszkole Publiczne Nr 18	21-23
* Przedszkole Publiczne Nr 38	24-25

* Przedszkole Publiczne Nr 44	26-27
-------------------------------------	-------

* Przedszkole Publiczne Nr 45	28-29
* Przedszkole Publiczne Nr 46	30-31
* Przedszkole Publiczne Nr 52	32-33
* Przedszkole Publiczne Nr 53	33-34
* W służbie Niepodległej...	35
* Kindloteka	35
* Relaks z książką	36
* Codziennie Polskę tworzyMy	37
* Czego Uczą Dzieci ⁽²⁾	37-38
* Krokusowa rewolucja	39
* Z wiatrem w żaglach	40-48

Warsztaty, konferencje, spotkania, projekcje**Sala do wynajęcia**

Pałac Młodzieży oferuje do wynajęcia salę multimedialną na 50 osób. Sala znajduje się w budynku nowej siedziby, przy al. Piastów 7 (centrum Szczecina). Wyposażona jest w nowoczesny sprzęt techniczny, m.in. projektor, rzutnik multimedialny i nagłośnienie w systemie dźwiękowym dolby surround. Można tu zorganizować m.in. warsztaty, konferencje, spotkania, projekcje. Gwarantujemy pomoc techniczną przy obsłudze.

Warunki wynajmu i terminy rezerwacji – w sekretariacie PM-PCE, tel. 91 422 52 61

Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1

Sprawozdanie przebiegu obchodów 11 listopada

Przygotowania do obchodów Święta Niepodległości w V LO im. Adama Asnyka w Szczecinie trwały od połowy października br. Za część artystyczną odpowiadała klasa 2E z V LO. W tym czasie trwały burzliwe dyskusje nad koncepcją programu (którego wstępny projekt opracowały uczennice Natalia Karasińska i Julia Janiszewska), gdyż uczniowie chcieli, by był on wyjątkowy i na długo zapadający w pamięć. Leitmotywem akademii stała się myśl, iż o wolność walczyły często bardzo młode osoby, w naszym wieku lub nawet młodsze. Inną poruszoną kwestią była ulotność wolności, która nie jest nam dana na zawsze, więc powinniśmy o nią dbać. Scenariusz zawierał odniesienia do głównych zrywów narodowych w czasach zaborów i po nich. Pozostali uczniowie klasy 2E przygotowywali partie filmowe i scenki aktorskie oraz części śpiewane przez wszystkich zebranych na sali gimnastycznej, natomiast uczniów klasy 2D poproszono o poprowadzenie konferansjerki.

Dnia 9 listopada 2018 r. na sali gimnastycznej, w dwóch turach, odbyła się uroczysta akademii z okazji 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości. Pierwsza tura, dla gimnazjalistów Gimnazjum nr 46 oraz uczniów klas pierwszych V LO, zaczęła się o godzinie 9:30, natomiast druga, dla drugo- i trzecioklasistów naszego liceum, o 11:08, gdyż szkoła przystąpiła do ogólnopolskiej akcji „Rekord dla Niepodległej”, która polegała na odśpiewaniu o godzinie 11:11, czterech zwrotek „Mazurka Dąbrowskiego”. Po hymnie państwowym odśpiewano piękny hymn szkoły autorstwa jej patrona, Adama Asnyka – „Miejcie nadzieję”.

Następnie przemówił historyk i jednocześnie wicedyrektor szkoły, pan Piotr Lisak, który zwrócił uwagę na fakt, iż wszystkie narody mają swoje święta narodowe w ważnych dla nich historycznie dniach. W dalszym ciągu swojej wypowiedzi zadał pytanie, dlaczego my, Polacy, musieliśmy o niepodległość walczyć. Zakończył apelem, by niwelować granice, które uniemożliwiają naszemu społeczeństwu wzajemne zrozumienie się.

Później rozpoczęła się część artystyczna, w czasie której odbyło się wspólne śpiewanie piosenek nawiązujących do powstań XIX w., odzyskania przez Polskę niepodległości w 1918r., II Wojny

Światowej, czasów stanu wojennego. Całość zwieńczono piosenką „Żeby Polska była Polską”.

W formie scenek aktorskich zobrazowano: rozbiory – do uczennicy stojącej na środku sali (owiniętej białą i czerwoną bibułą), skradając się, podeszły trzy inne osoby i ciągnąc za tę bibułę, ukazały symbolicznie zawłaszczenie polskich ziem przez trzy zaborcze mocarstwa. Piosenką „Warszawianka” nawiązano do powstania listopadowego, a „Rotą” oraz scenką uczennic recytujących wiersz „Co kochać” do strajku dzieci we Wrześni w 1901r. Następnie przyszedł czas na rok 1918 i odzyskanie przez Polskę niepodległości; zgromadzeni zaśpiewali „Legiony”, wyświetlono również krótki film nawiązujący do tego okresu.

Kolejnym, ważnym punktem programu było nawiązanie do rozpoczęcia II Wojny Światowej, walk polskich oddziałów na terenach Europy (w tym armii gen. Andersa i zdobycia Monte Cassino) oraz do Powstania Warszawskiego. Obecni obejrżeli zwiastun filmu „Miasto 44”, pod koniec którego,

dwoje solistów - Monika Bartnicka oraz Tytus Łajdecki – zaśpiewało piosenkę „Miasto” pochodzącą z ww. produkcji. W czasie ich występu chór odegrał symboliczną scenę upadku powstańców. Soliści sprawiali wrażenie osób nadchodzących z przeszłości z pewnym przesłaniem. Po występie, nagrodzonym owacjami na stojąco, konferansjerzy przybliżyli publiczności okres „Solidarności” i czasy stanu wojennego, a dla dopełnienia obrazu zaśpiewano „Mury” J. Kaczmarskiego.

Na zakończenie, w ramach swojego podsumowania, został wyświetlony film z krajobrazami dzisiejszej Polski. Uroczystość zwieńczono złożeniem wszystkim obecnym życzeń z okazji 100-lecia niepodległości Polski oraz nawiązaniem do idei miłości, która łączy ludzi. Jej wyrazem stał się utwór Piotra Rubika „Niech mówią, że to nie jest miłość”. Ta akademii z pewnością na długo zapisze się w naszej pamięci.

Agata Pastuszka

– V LO im. Adama Asnyka w Szczecinie,
klasa 2E

100-lecie Odzyskania Niepodległości przez Polskę, czyli jak w VI LO przygotowywaliśmy się do wielkiego świętowania

Przedsięwzięcia zorganizowane z okazji 100-lecia Odzyskania Niepodległości przez Polskę w ramach obchodów corocznego Międzynarodowego Miesiąca Bibliotek Szkolnych w VI Liceum Ogólnokształcącym im. Stefana Czarnieckiego w Szczecinie.

Październikowe projekty biblioteki miały na celu budowanie atmosfery i wprowadzanie w klimat obchodów jubileuszu.

100-lecie Odzyskania Niepodległości przez Polskę

Działania biblioteki szkolnej VI LO organizowane we współpracy z nauczycielami jęz. pol. i historii:

- ❖ **Historia ze starych zdjęć** – przygotowanie przez klasy prezentacji multimedialnych z okazji 100-lecia Odzyskania Niepodległości przez Polskę.
Uprzejmie prosimy rodziców naszych uczniów o udostępnienie zeskanowanych, archiwalnych zdjęć rodzinnych. Mile widziane będą komentarze do zdjęć przodków.
- ❖ Konkurs ze znajomości "Przedwiośnia" Stefana Żeromskiego.
- ❖ **Moda w literaturze polskiej XX – XXI w.** – pokaz mody z okazji 100-lecia Odzyskania Niepodległości przez Polskę.
- ❖ Wystawa **Polskie symbole. 100 miejsc, postaci, wydarzeń, osiągnięć.**

1. Historia ze starych zdjęć.

Klasy przygotowały prezentacje multimedialne w programie PowerPoint na bazie zeskanowanych, opatrzonych własnymi komentarzami starych zdjęć rodzinnych.

Historia ze starych zdjęć

Prezentacja przygotowana przez klasę ID
rok szkolny 2018/2019

1932 SZKOŁA PODOFICERSKA 1933

Szkoła podoficerska

Mój pradziadek ukończył szkołę podoficerską.
Jak większość mężczyzn w tamtych latach wybrał służbę wojskową.

Przeprowadzka

Jak pewnie wiecie, gdy Szczecin przyłączono do Polski, przeprowadzono się do niego wielu Polaków.
Mój pradziadek wraz z rodziną należał do tej grupy osób.

Przeprowadzka

Tata Karoliny Zdzisław z kolegą Sylwestrem w Szczecinie

Rodzina Edwarda – pradziadka Wiktorii

2. Sesje zdjęciowe sleeveface w bibliotece.

Promocja książek nawiązujących do ostatnich 100 lat naszej historii.

3-4 osobowe grupy uczniów, po wyborze książki (okładki) oraz przygotowaniu odpowiednich rekwizytów i charakterystyki, przeprowadziły sesje zdjęciowe sleeveface.

3. Konkurs ze znajomości *Przedwiośnia* Stefana Żeromskiego.

17 października uczniowie wytypowani wcześniej przez swoją klasę wzięli udział w konkursie ze znajomości "Przedwiośnia". Uczestnicy konkursu po wylosowaniu numerów pytań, odpowiadali na zagadnienia konkursowe. Zwyciężyli uczniowie, którzy odpowiedzieli na największą liczbę pytań.

4. Konkurs Moda w literaturze polskiej XX-XXI w. – pokaz mody.

Przygotowania do pokazu mody zaczęły się już we wrześniu. Po wylosowaniu tytułu utworu literackiego, klasy przygotowywały odpowiednie kostiumy dla wybranych przez siebie bohaterów, charakterystykę, podkład muzyczny oraz krótką informację o epoce, w której toczyła się akcja książki. Na podstawie materiałów przekazanych przez klasy został przygotowany scenariusz do całości przedsięwzięcia.

W dniu 25 października na korytarzu szkolnym odbył się pokaz mody, który miał charakter konkursu. Jury oceniało trafność wyboru kostiumów bohaterów, zgodność z trendami epoki, formę i treść opisu prezentowanych postaci literackich, rys historyczny epoki i oryginalność prezentacji. Pokaz obserwowała młodzież zebrana na korytarzu szkolnym.

Podczas pokazu mody widzowie mogli równocześnie oglądać prezentację ważnych dla niepodległej Polski wydarzeń historycznych, kulturalnych i literackich: pokaz slajdów na ścianie z rzutnika i w formie drukowanej na tablicach korkowych rozmieszczonych na korytarzach.

Przygotowane dekoracje: biało-czerwony papierowy tort ze świecami, biało-czerwone goździki, czekoladowe cukierki, ze specjalnie przeze mnie opracowanymi graficznie papierkami w barwach narodowych (100-lecie Odzyskania Niepodległości przez Polskę 1918-2018 VI Liceum Ogólnokształcące), podkreślały wyjątkowość obchodzonego jubileuszu.

Podsumowanie.

Przedstawione przedsięwzięcia stanowią tylko część wszystkich projektów zrealizowanych w VI Liceum Ogólnokształcącym w Szczecinie z okazji 100-lecia Odzyskania Niepodległości przez Polskę.

Pełna relacja jest dostępna na stronie internetowej szkoły <http://lo6.szczecin.pl/> i w zakładce <http://lo6.szczecin.pl/index.php/biblioteka/>

Grażyna Nadziejko-Jura

– VI Liceum Ogólnokształcące w Szczecinie

Szkoła Podstawowa Nr 23 „Moja Niepodległa”

*„Życie tu się tak dziwnie uczuciem nasila
I tak skraca się przestrzeń lat wielu, snów wielu,
Że wieki, które przeszły, są jak jedna chwila
Co właśnie w dniu dzisiejszym stanęła u celu.*

*Znam jeden taki zakątek na ziemi,
Gdzie by mi błogą była noc bez świtu
Brzozy tam płaczą listkami drżącymi, ciszą błękitu...”*

W Szkole Podstawowej Nr 23 w Szczecinie podjęto szereg działań upamiętniających 100. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości. Ich kulminacją była uroczysta wieczornica przygotowana przez klasy 5a, 8a, zespoły wokalny i instrumentalny naszej szkoły oraz Agnieszkę Mańkowską i Marzenę Sikorę – nauczycieli języka angielskiego oraz muzyki i plastyki. Na wieczornicę 8 listopada na godzinę 17 przybyli zaproszeni goście. Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty reprezentowała Dyrektor Wydziału Wspierania Edukacji **Iwona Rydzikowska**, swoją obecnością zaszczylicili nas również: pan Stanisław Brzeziński – Przewodniczący Związku Kombatanów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych, **Jadwiga Wehlic** – oddany Przyjaciel Szkoły, emerytowani nauczyciele na czele z **Gabriellą Lodowską** – wieloletnim dyrektorem naszej szkoły oraz licznie zgromadzeni rodzice, dziadkowie, bliscy uczniów, Samorząd Uczniowski, gospodarze klas i ósmoklasiści. W trakcie i po wieczornicy można było podziwiać prace uczniów przygotowane pod hasłem „Niepodległość w bieli i czerwieni” – stanowiły dekorację i piękne uzupełnienie programu. Wieczornicy towarzyszyła również szkolna wystawa „*Ojcowie Niepodległości*” przygotowana z zasobów Instytutu Pamięci Narodowej.

Program artystyczny wieczornicy rozpoczął hejnałem miasta Szczecina i przemówieniem dyrektora szkoły – **Barbary Bachanek-Jóźwiak**. Następnie głos zabrała dyrektorka **Iwona Rydzikowska**. Odśpiewano hymn narodowy i popłynęły słowa doniosłego i wzruszającego programu artystycznego.

*„Kraju mój!!! Kraju!!! Ojczyzno moja!!!
Po strasznej klęsce i wojnie
Jakżem ja teraz w Tobie szczęśliwa
Bo żyję i śpię spokojnie”.*

Montaż słowno-muzyczny otwierały słowa piosenki: „Niepodległość – trudne słowo. Może ono znaczyć coś ważnego w naszym życiu?”. Cała, godzinna sceniczna prezentacja w wykonaniu klas 5a i 8a była próbą odpowiedzi na to pytanie.

Uczniowie mówili o ponad stuletnim braku Polski na mapie świata, o wyniszczających polskość czasach zaborów, o podejmowanych walkach wyzwoleniczych, o poświęceniu do końca, o licznych ofiarach walk o polskość, wreszcie o trudnym budowaniu nowego, odrodzonego Państwa Polskiego po 1918 roku. Podkreślali znaczenie wolności dla narodu, ale też wagę swobody w życiu pojedynczego człowieka. Padły słowa o roli zgody i miłości jako wartości uniwersalnych, tworzących atmosferę wzajemności i wspólnoty. Z recytacji płynął też przekaz o potrzebie stałego podsycańcia ducha patriotyzmu na co dzień i o potrzebie wolności, która szanuje prawa, zdanie i poglądy innych.

Niepodległość i wolność to nie tylko obiektywne wartości, ale też stan ducha. Jego początek to dom, rodzina, bliscy, pokolenia doświadczeń i świadectw, które swoim przykładem przybliżają pożądane postawy i pociągają do aktywnego działania. A patriotyzm to też świętowanie niepodległości i wolności.

„Bo być Polakiem oznaczało nie tylko marzyć o wolnej Polsce.

Wówczas to znaczyło o nią oddać nawet życie. I szli młodzi chłopcy na śmierć dla nas, byśmy dziś mogli

Mieszkać w wolnym i własnym kraju”.

Wzruszeni goście wysłuchali również pieśni patriotycznych i legionowych, w tym „O mój rozmarynie”, „Wojenko, wojenko”, „Białe róże”, „Przybyli ułani”, „Piechotę” czy w końcu „Legiony”. Program urozmaiciły też lubiane przez wszystkich piosenki „Niepodległość”, „Ojczyzna”, i „Lubię wracać tam, gdzie byłem” **Zbigniewa Wodeckiego**. Tłem dla recytacji były ścieżki

dźwiękowe polskich filmów i seriali, w tym najbardziej lubiane motywy tytułów „Dom” i „Polskie drogi”, a zamknięto program uroczyste odśpiewaną przez wszystkich „Rotą”.

„Hej!!! Jak cudnie znów nam świeci w wolnej Polsce, jasny dzień.

Choć pożółkły liść z drzew leci, w sercach pełno jasnych tchnień.

Naród silny – zmartwychwstała niepodległa Polska już!!!

Silna, piękna i wspaniała, czoło stawia wichrom burz.

Hej!!! Znów w górne wzniosł się strony, Biały Orzeł – Wolny Ptak!!!

Naród duchem odrodzony, wiedzie hen w podniebny szlak!!!

Wie uderzmy w to radości i pieśń szczęścia nućmy wraz!!!”.

Następnego dnia, 9 listopada, ten sam program zaprezentowano dwa razy na uroczystych akademiach dla uczniów naszej szkoły. O godzinie 11.11 odśpiewano ze wszystkimi polskimi szkołami cztery zwrotki hymnu narodowego - ta podniosła chwila ostatecznie wprowadziła wszystkich w atmosferę tego tak szczególnego w tym roku Narodowego Święta Niepodległości. Pani wicedyrektor Renata Bartnicka podsumowała szkolne obchody, życząc wszystkim podniosłego, rodzinnego świętowania.

(W artykule wykorzystano fragmenty treści programu artystycznego „Moja Niepodległa”).

Agnieszka Mańkowska

– nauczyciel w Szkole Podstawowej Nr 23 w Szczecinie

Fotoreportaż na str. 2

Polska na mapie Europy

W obchody 100. rocznicy odzyskania niepodległości włączyła się świetlica szkolna ze Szkoły Podstawowej Nr 7 im. H. Raszki w Szczecinie. Przez cały tydzień poprzedzający święto, uczniowie klas młodszych pracowali w oparciu o plan pt.: "Polska na mapie Europy-co kryje historia. 100-lecie niepodległości kraju.". W czasie zajęć dzieci dowiedziały się wielu ciekawostek dotyczących okresu poprzedzającego odzyskanie niepodległości przez Polskę, poznały dokonania i życie marszałka Józefa Piłsudskiego oraz angażowały się w wykonywanie prac plastyczno-technicznych związanych z tematyką.

Dagmara Wierzchowska

– wychowawczyni w świetlicy w SP 7

XXX Goleniowska Mila Niepodległości

Z okazji setnej rocznicy odzyskania przez Polskę Niepodległości, w dniu 11 listopada 2018 r. Nauczyciele wychowania fizycznego zorganizowali wyjazd na **XXX Goleniowską Milę Niepodległości**. 40 uczniów Szkoły Podstawowej Nr 7 w Szczecinie, sportowym wysiłkiem oddała cześć ludziom, którzy poświęcili życie, abyśmy wspólnie cieszyli się wolnością. Goleniowska Mila Niepodległości jest jednym z najstarszych biegów w Polsce organizowanym dla uczczenia rocznicy odzyskania przez Polaków własnego państwa w 1918 roku.

Na Goleniowskiej Mili Niepodległości. Mieliśmy możliwość spotkania znanych i utytułowanych sportowców. Ambasadorami Goleniowskiej Mili Niepodległości byli: **Piotr Lisek, Wojciech Nowicki, Arkadiusz Skrzypiński, Ewa Durska, Marcin Lewandowski, Leszek Zblewski, Krystian Zalewski**.

W biegu ulicznym brało udział 2500 dzieci. Najmłodsi rywalizowali w biegu na dystansie 600m (klasa I-VI), natomiast młodzież na dystansie mili (1.609m). Na podium stanęli: Antek Kołodziej 5h, Katarzyna Leśniewska III b Gim, Olga Białogołębek III b Gim. Bieg ten był biegiem integrującym sportowców, propagującym zdrowy tryb życia, a także sposobem na uczczenie Święta Niepodległości. Po dotarciu do mety wszyscy uczestnicy otrzymali jubileuszowe medale oraz gadżety.

<https://szczecin.tvp.pl/39918104/tysiace-dzieci-młodziezy-i-doroslych-na-trasie-goleniowska-mila-niepodleglosci>

Wszystkim uczestnikom dziękujemy.

Beata Ziajor

Szkoła Podstawowa Nr 37 i Gimnazjum Nr 7

Patriotyzm międzypokoleniowy

W bieżącym roku szkolnym z gimnazjów odchodzą ostatnie roczniki absolwentów. Dla Gimnazjum Nr 7 w Szczecinie jest to rok szczególny, gimnazjum bowiem nosi nazwę Sybiraków, którzy dla tej placówki są bardzo ważni. W tym roku, w każdym miesiącu nauczyciele i uczniowie starają się organizować dla Sybiraków specjalne spotkania, aby podkreślić, ile Ci ludzie znaczą dla społeczności szkolnej.

W listopadzie obchodzona jest w całej Polsce setna rocznica odzyskania przez Polskę niepodległości. Z tej okazji postanowiono połączyć obchody święta narodowego z uroczystością dla Sybiraków. 13 listopada zorganizowano występy artystyczne z udziałem uczniów z trzecich klas gimnazjalnych oraz młodzieży klas siódmych i ósmych Szkoły Podstawowej Nr 37 w Szczecinie. Na uroczystość zaproszono oczywiście Sybiraków, którzy z radością przybyli do szkoły, aby obejrzeć występ artystyczny oraz śpiewać wraz z młodzieżą przepiękne pieśni patriotyczne. Po występach starsi ludzie wraz z nauczycielami, Dyрекcją oraz uczniami udali się na poczęstunek, gdzie powrócili wspomnieniami do swojej własnej, bolesnej historii. Międzypokoleniowe spotkania organizowane od lat w Gimnazjum Nr 7 przybliżają młodych ludzi do czasów już odległych. Dzięki szczerzej rozmowie z Sybirakami uczniowie uczestniczą w żywej lekcji historii, która potrafi o wiele bardziej zaciekawić niż niejeden wykład czy film.

W Szkole Podstawowej Nr 37 oraz w Gimnazjum Nr 7 w Szczecinie z okazji obchodów setnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości zorganizowano wiele atrakcji mających upamiętnić ten szczególnie dla Polaków dzień oraz uświadomić młodzieży jak ważne jest posiadanie niezależności państwowej. Na korytarzach szkolnych można podziwiać wystawę plastyczną poświęconą miłości do ojczyzny. Na początku roku szkolnego ogłoszono konkurs międzyklasowy. Zadaniem każdej klasy siódmej było przygotowanie własnego kodeksu klasowego, w którym miały pojawić się elementy patriotyczne. Oceniano kreatywność, innowacyjność oraz zaangażowanie młodzieży w przydzielony projekt. Konkurs wygrała klasa 7a, która przygotowała najpiękniejszą pracę, graficznie i merytorycznie nawiązującą do naszej ojczyzny.

9 listopada o godzinie 11.11 na korytarzach szkolnych uczniowie wraz z nauczycielami odśpiewali cztery zwrotki hymnu polskiego.

Nauczyciele wychowania fizycznego również wykazali się pomysłowością. Połączyli bowiem wysiłek fizyczny z obchodami ku czci Ojczyzny. W piątek 9 listopada została zorganizowana akcja – „100 pajacyków na stulecie”. Młodzież z wielką chęcią wzięła udział w przedsięwzięciu. Organizatorzy przewidzieli obecność 100 uczniów z różnych klas. Okazało się jednak, że zainteresowanie akcją było o wiele większe i dzieci w wolnym dla siebie czasie tłumnie przybyły na salę gimnastyczną.

Szerzenie myśli patriotycznej, pamięć o przeszłości naszego narodu, zaangażowanie w akcje poświęcone historii były, są i będą obecne w Gimnazjum Nr 7 oraz Szkole Podstawowej Nr 37 w Szczecinie. Dla Dyrekcji, nauczycieli i rodziców ważne jest to, by dzieci miały świadomość tego, z jakiego kraju się wywodzą, jak trudna i długa była droga ich przodków do tego, by mogli żyć w wolnym, niezależnym i pięknym kraju.

Anna Czupryniak

Uczniła 100. Rocznicę Odzyskania Niepodległości

12 października 2018 wykorzystując piękną, słoneczną pogodę, uczniowie ułożyli gigantyczny kotylin z napisem 100 lat. Chcieli w ten sposób przekazać zaangażowanie w obchody 100. Roczniczy Odzyskania Niepodległości. W happeningu szkolnym udział wzięło ponad 250 uczniów. Humory dopisały, a efekt można obejrzeć na załączonych zdjęciach.

Jolanta Kawalec-Szyborska
– nauczycielka Szkoły Podstawowej Nr 69
im. mjr H. Sucharskiego w Szczecinie

Konkurs recytatorski – „Niepodległa”

W tym roku mija stulecie odzyskania przez Polskę niepodległości. Z tej okazji w naszej szkole odbył się konkurs recytatorski pt., „Niepodległa”. Jego celem było m.in. rozbudzenie zainteresowania poezją i popularyzacja utworów o tematyce patriotycznej oraz pielęgnowanie postaw patriotycznych i wartości kultury narodowej.

Chciałyśmy w ten sposób uczcić setną rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości - podkreślają Adrianna Domańska, Jolanta Kawalec-Szyborska nauczycielki z SP Nr 69, organizatorki konkursu.

Jolanta Kawalec-Szyborska
- nauczycielka w Szkoły Podstawowej Nr 69

Dlatego radzę: nim ochłoną ze zdumienia
Tą drogą dalej ze mną iść, nie grozi niczym to;
Wygrać, co da się wygrać! Rzec nie bez zna-
czenia,

Zanim nastąpi europejska zmiana miejsc.

Prezentacja – Animacja rozbiory z muzyką

Rejtan (*Rozdziera szaty i krzyczy*) : Depczcie tę
krew, którą ja za was gotów wylać, depczcie te
piersi, które się zastawiają za cześć i swobody
wasze.

**Pisenka 2. – Kacz-
marski – śpiewają
uczennice**

Stańczyk zasypia

Spot IPN– Odrodzenie
Polski

Scena 3
Piosenka 3 E. Fetting
– Nim wstanie dzień –
śpiewają uczennice

(Za zasłony (drzwi)
wychodzi Józef Piłsud-
ski i siada przy stoliku
Stańczyka)

Pojawiają się Ojcowie Niepodległości:

Paderewski na pianinie – gra uczeń

Piłsudski:

Chciałem by w wielkiej wojnie światowej tocz-
nej na polskiej ziemi nie zabrakło polskiego żoł-
nierza. Chciałem by Polska widziała w polskich
rękach miecz błyszczący.

My obecnie stojąc w boju mamy do obrony
skarb, któryśmy bezsprzecznie zdobyli: honor
żołnierza polskiego, którego bitność i wewnątrz-
na dyscyplina nie podlega już nigdzie żadnej
wątpliwości.

Gdzieś w głębi serca zawsze protestowałem prze-
ciwko wdeptywaniu nas w błoto coraz to innym
butem żołnierskim. Wierzę w zwycięstwo!

Stańczyk: Dlatego też, Ci którzy nie ulegną
winni nieść tę siłę prawdziwej wolności.

*W tle – prezentacja – przemówienia Piłsudskie-
go do Legionistów*

Piłsudski: Chłopcy naprzód, na śmierć czy
na życie, na zwycięstwo czy na klęskę, idźcie
czynem wojennym budzić Polskę do zmar-
twychwstania.

**Piosenka 4 – My Pierwsza Brygada (śpiewa
cała szkoła)**

Paderewski: Jak wyruszaliście na bój o wolność
Polski, błogosławiłem was jak ojciec, ze łzą w
oku ale i dumą. Wierzyłem, że spełnicie swój
obowiązek, że na ostrzach waszych bagnatów

zanieście Polsce wolność a narodowi oswobo-
dzenie z półtorawiekowej niewoli. Polska wam
ufała i wyście jej nie zawiedli.

Nie zginie Polska! Nie zginie! Gdyż żyć będzie
po wieki wieków w potęgę i chwale dla was i
dla nas i dla całej ludzkości.,

Stańczyk: Przywracając Polskę na mapę świata,
pokazaliście, że zmagania trzech pokoleń Pola-
ków nie poszły na marne.

Uczniowie wystawiają postacie z IPN
**Muzyka w tle – koncert Paderewskiego lub
uczeń gra**

Paderewski: Służyłem sprawie polskiej z ca-
łego serca, ze wszystkich sił. To ona zawezwa-
ła do służby mnie i wielu innych: Romana
Dmowskiego, Ignacego Daszyńskiego, Wojcie-
cha Korfanteo, Wincentego Witosa czy Wła-
dysława Grabskiego.

(Wezwani uczniowie kolejno ustawiają portrety na sztalugach i wchodzą na scenę)

Dmowski – Jestem Polakiem – to znaczy, że należę do narodu polskiego na całym Jego obszarze i przez cały czas jego istnienia zarówno dziś, jak w wiekach ubiegłych i w przyszłości.

Ignacy Daszyński – Wszyscy Polacy zgodnie oświadczają, że chcą narodowego prawa dla wszystkich trzech zaborów powstałych po gwałcie rozbioru Polski: wszystkie trzy zabory mają być złączone i ogłoszone jako niepodległe państwo.

Wincenty Witos – W obliczu zagrożenia odrodzonej polskiej niepodległości, której zagrażały bolszewickie hordy potrafiłem – jako premier rządu Rzeczypospolitej – zachęcić włościan do walki. Walki zakończonej sukcesem.

Wojciech Korfanty – Być patriotą i obrońcą polskości na Górnym Śląsku znaczyło tylko jedno – bycie śmiertelnym wrogiem Niemiec.

Stańczyk: Każdy z was miał własną wizję, ale cel był jeden: niepodległość! Waszego poświęcenia Ojczyzna

i silna waluta.

Piosenka 5: Zegarmistrz Światła Purpurowy – śpiewają uczennice

Scena 5

Powstanie Warszawskie

Rozmowa z Powstańcem Warszawskim – film (fragment wywiadu nakręconego przez uczniów)

Piosenka 6 – Stare Miasto – Powstanie Warszawskie (Lao Che) – śpiewają uczennice

Scena 6 – strajki !!! Solidarność

Uczniowie przebrani za robotników wchodzą na scenę z hasłami wypisanymi na plakatach, protestują na scenie

Wam nie zapomni.
Niech żyje zjednoczona,
wolna i wielka Polska!

Muzyka z koncertu Paderewskiego lub uczeń.

Scena 4

Film z Grabskim – nakręcony przez uczniów pod kierunkiem nauczycieli.

Władysław Grabski – Podstawą zdrowego rozwoju życia gospodarczego oraz siły finansowania państwa jest zdrowa

Piosenka 7 – Siekiera motyka – wersja z Grudnia '70

Stańczyk: Historia i pamięć o dawnych pokoleniach, pomagają odnaleźć siłę i wiarę.

Piosenka 8 – Eldo – Nie pytaj o nią

Scena 7

Prezentacja dotycząca Jana Pawła II.

Stańczyk – Wielki Polak, patriota, który doskonale potrafił przekazać ducha narodu polskiego.

Piosenka 9 : Góralu, czy ci nie żal – śpiewają uczennice

Scena 8

Uczniowie na zmianę ze Stańczykiem

Kiedy nagle las zaszumi
Mowę sosny gdy zrozumiesz...
To jest POLSKA

Gdy zobaczysz gdzieś topole
Królujące ponad polem
To jest POLSKA

Gdy zobaczysz płowe wrzosey
Rozbłyśkane w kroplach rosy
To jest POLSKA.

Kiedy drogim jest Ci w życiu
Żyto srebrne przy księżycu
To jest POLSKA.

Ujrzysz biały krzyż wycięty
Hełm i piasek święty
To jest POLSKA

Zbigniew Jerzyna – „To jest Polska”

Piosenka 10 – Powróćisz tu – wtę śpiewają uczennice i prezentacja dotycząca krajobrazów Polski

Scena 9

Aktorzy wchodzą na scenę w szalikach białe – czerwonych

Stańczyk : Testament przodków naszych jeden jest dany: Polski całej, Polski silnej, Polski wielkiej.

Wierzę, że tego dokonacie.

Ja wiem co mam zrobić. Ja plan mam a Wy go zrealizujecie.

Aktorzy czytają życzenia dla Polski z okazji 100 –lecia niepodległości.

Stańczyk:

Musimy wykorzystać dziś to, co daje nam historia. Stawia przed każdym z nas nie lada wyzwanie, którego musimy się podjąć.

Każdy z osobna na co dzień musi szukać w sobie zwycięstwa.

Piosenka 11 – Marek Grechuta, Ojczyzna – Młodzież śpiewa

Piosenka 12 – Tolerancja – młodzież śpiewa refren 5 – krotnie

W tle prezentacja działań podejmowanych w szkole z okazji 100 –lecia Niepodległości.

Scena 10, Piosenka 13 – Występ nauczycieli – Jak długo na Wawelu.

*Autorzy scenariusza:
Gabriela Kozakiewicz,
Beata Sagan
Barbara Tuzimek
– Zespół Szkół Nr 4
im. Armii Krajowej w
Szczecinie*

W 100. rocznicę odzyskania niepodległości braliśmy udział w wielu przedsięwzięciach i byliśmy organizatorami wielu zadań. Wszyscy, zarówno uczniowie jak i nauczyciele, mogli poczuć rangę wydarzeń z 1918 roku i docenić wartość danej nam wolności. Nikogo nie opuściła myśl, że musimy być świadomi, iż nie została nam ona dana na zawsze – każdego dnia powinniśmy o nią dbać i pamiętać, że warto być patriotą. W naszej szkole od lat szczególną uwagę przywiązuje się do obchodów świąt państwowych, takich jak NARODOWE ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI czy ŚWIĘTO KONSTITUCJI 3 MAJA. Dla nas nauczycieli jest niezwykle ważne, by przekazać młodzieży niepełnosprawnej wartości takie jak patriotyzm czy suwerenność, a także nauczyć dumy z bycia Polakiem. Projekty przeprowadzane na terenie naszej placówki miały pokazać młodym ludziom poświęcenie, dzielność i odwagę Polaków w czasie walki o wolność. Wiele pokoleń Polaków żyjących w zniewolonym kraju ofiarowało swoje życie, by odzyskać niepodległość. Dlatego w 100. rocznicę tych wydarzeń podjęliśmy działania, by je uczcić.

Zadaniem realizowanym już na początku września było tworzenie wystawy z materiałów udostępnionych przez nauczycieli ośrodka. Dzięki zdjęciom i pamiątkom zostały pokazane burzliwe lata 20. XX wieku. Na szkolnych korytarzach widoczne były biało-czerwone barwy, plakaty, fotosy Polaków żyjących i walczących w obronie kraju i wolności.

Lekcje historii, języka polskiego, godzin wychowawczych oraz funkcjonowania osobistego i społecznego były okazją do rozmów na temat znaczenia wolności i walk o niepodległość. Nauczyciele podkreślali związek młodych ludzi z ojczyzną, która dla nich jest nie tylko państwem - Polską, ale miejscowością, „małą ojczyzną” – wsią, miastem, w której się urodzili oraz będą podejmować pierwszą pracę czy zakładać rodziny. W czasie rozmów i dyskusji uczniowie deklarowali, że bardzo im zależy na tym, by żyć w pokoju, móc decydować o sobie i zapewnić swoim rodzinom bezpieczeństwo. Hubert z III b powiedział: „*Wolność jest najważniejsza*”; „*Aby spo-*

kojnie żyć, trzeba być wolnym”. Adam z III b: „*Musimy pamiętać o przeszłości, by uniknąć kłopotów w przyszłości*”. Weronika z klasy I c stwierdziła, że nie warto rozpamiętywać cały czas przeszłości, należy iść naprzód i żyć. Jednak i zapominać o historii się nie powinno. Inni uczniowie z klasy III a rozumieli wolność jako zgodę z samym sobą, prawo do radości i szczęścia. Według nich wolność to bezpieczeństwo, ale też odpowiedzialność. Większość zgodnie stwierdziła, że wolność jest sprawą nadrzędną.

27 września 2018 r. tradycyjnie, jak co roku, został zorganizowany w naszej placówce w ramach dnia Patronów SOSW Nr 2 Rajd im. J. Pawła II szlakami Czesława Piskorskiego pod hasłem „100 lat niepodległości”. Młodzież wraz z nauczycielami złożyła wiązanki z biało-czerwonych kwiatów, które zostały wykonane przez naszych uczniów kształcących się na kierunku **ogrodnik** oraz zapaliła znicze przy pomniku Józefa Piłsudskiego, Jana Pawła II patrona Zasadniczej Szkoły Zawodowej Nr 16 oraz na grobie Czesława Piskorskiego patrona Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego Nr 2, jak również przy Pomniku Czynu Polaków w Parku Kasprowicza oraz przy Pomniku Braterstwa Broni na Cmentarzu Centralnym. Trasy rajdu zostały zaplanowane przez nauczyciela, ale i jednocześnie przewodnika po Szczecinie, miłośnika tego miasta, panią Dorotę Beik, w taki sposób, aby przebiegały przez miejsca ważne dla Polaków.

W czasie rajdu uczniowie wykonywali zdjęcia miejsc, pomników oraz tablic pamiątkowych związanych z: **niepodległość**, by wziąć udział w kolejnej formie działań, czyli w konkursie fotograficznym pt. „*Na co dzień Polskę tworzymy*”. Wykonane zdjęcia zostały wykorzystane do zrobienia wystawy dostępnej całej społeczności szkolnej, rodzicom oraz gościom odwiedzającym naszą szkołę, by każdego dnia przypominać o historii Polski. Takie działanie pozwoliło uczestnikom uświadomić sobie, że wiele miejsc w Szczecinie związanych jest z poświęceniem rodaków i walką o wolność.

Kolejnym działaniem był udział młodzieży z Branżowej Szkoły I stopnia Nr 12 oraz ze Szkoły Przysposabiającej do Pracy Nr 2 w X Ogólnopolskim Konkursie Recytatorskim organizowanym 18 października 2018 r. przez Zespół Szkół Specjalnych Nr 10 w Szczecinie. Jednym z warunków udziału było przygotowanie utworu lirycznego na temat wolności, niepodległości, świętowania z odzyskania niepodległości. Uczniowie pod opieką pani Beaty Cegiełki sami decydowali o wyborze wierszy. Recytowali m.in. utwory poetyckie L. Wiszniewskiego „11 listopada”, J. Szczepkowskiego „Opowiedz nam Ojczyznę”, M. Konopnickiej „Polska, moja ojczyzna”, A. Słonimskiego „Polska”.

Ciekawym pomysłem wychowawców internatu pani Haliny Czosnowicz przy współpracy z paniami Ur-

szulą Przybylak, Agnieszką Rybarską oraz Edytą Sielicką było również zorganizowanie Integracyjnego Koncertu Piosenki Patriotycznej „Dla Niepodległej”. W koncercie udział wzięła młodzież z naszej szkoły - zespół Wilkililki oraz zespół wokalny pod opieką pani Jolanty Rostkowskiej, a także zespół z Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii im. Brata Alberta, członkowie koła Szczecin – Centrum Polskiego Związku Niewidomych oraz podopieczni Stowarzyszenia „Tęcza”. W czasie występów nie zabrakło chwil wzruszeń. Widzowie wraz z zespołami śpiewali pieśni patriotyczne, prosili o bisy.

22 października 2018 r. w ramach lekcji historii i j. polskiego uczniowie z Branżowej Szkoły I stopnia oraz Zasadniczej Szkoły Zawodowej Nr 16 obejrzały w kinie film pt. „Dywizjon 303. Historia prawdziwa”. Wielki patriotyzm, poświęcenie życia w obronie wolności sprawiły, że nasi uczniowie poczuili dumę ze swego pochodzenia, utożsamiali się z bohaterami

filmu, mówili, że „postępowaliby w podobnej sytuacji, tak jak oni”.

Innym działaniem była organizacja dwuetapowego Konkursu historycznego „Nasza droga ku niepodległości” dla uczniów Branżowej Szkoły I stopnia i klas III Zasadniczej Szkoły Zawodowej Nr 16, który odbył się 23 października i 26 października 2018 r. Nauczycielka historii pani Lilianna Wilkowska w taki sposób skonstruowała test, by zawierał zagadnienia związane z 1918 rokiem, postacią J. Piłsudskiego, a także z odzyskaniem niepodległości przez Polskę. Natomiast w Szkole Przystosowującej do Pracy Nr 2 Konkurs historyczny „Nasz dziadek i jego Kasztanka” przygotowany przez nauczycielkę z przysposobienia do pracy panią Annę Dorożyńską polegał przede wszystkim na wykonywaniu zadań praktycznych. Uczniowie wykazali się wiedzą na temat odzyskania wolności, a także popisali się znajomością symboli narodowych.

Działania związane z rocznicą odzyskania niepodległości podjęliśmy w szkole od września 2018. W październiku zrealizowaliśmy kolejne zadanie

polegające na tym, że każda klasa miała przygotować w grupie lub indywidualnie plakat mówiący o niepodległości. To zadanie bardzo pozytywnie wpłynęło na młodych ludzi. Przy okazji projektowania plakatu i pracy nad nim młodzież wymieniała poglądy na temat wolności ojczyzny, życia w kraju tu i teraz. Rozmawiała o problemach, z jakimi borykają się rodziny, ale też o wielkiej miłości do Polski. Zadanie to doprowadziło do otwartych rozmów na tematy, o których w natłoku bieżących spraw się zapomina. Uczennica z klasy III a w czasie pracy powiedziała: „Dla mnie wolność to swoboda i możliwość realizacji swoich planów, dążenia do celu, osiągnięcia szczęścia”.

W naszej szkole pod opieką pań: Jolanty Waszkiewicz, Wioletty Sali i Joanny Łukasik prężnie działa koło turystyczne JOWIJO, w ramach którego młodzież, uczestnicząc w cotygodniowych rajdach, poznaje miasto i okolice. Trasy wycieczek były tak wytyczone, by młodzież mogła dostrzec, ile miejsc w okolicy związanych jest z walkami o niepodległość. Właśnie dlatego, w ramach obchodów 100-lecia niepodległości, młodzież SKKT „JOWIJO” odwiedziła miejsca upamiętniające odzyskanie niepodległości przez Polskę, a także piękne tereny miasta i okolic, które naprawdę warto zobaczyć i zakochać się w nich. Jednym z nich był Pomnik Niepodległości mieszczący się na osiedlu Słonecznym.

Zwieńczeniem działań upamiętniających 100. rocznicę odzyskania niepodległości był uroczysty apel. Uroczystość rozpoczęła się 9 listopada o 11.11 od śpiewaniem czterech zwrotek hymnu narodowego. Następnie młodzież ośrodka przedstawiła montaż słowno – muzyczny na temat – wolność i niepodległość

Recytacje wierszy, m.in. Krzysztofa Baczyńskiego, Władysława Bełzy, Antoniego Słonimskiego, Ignacego Krasickiego przeplatane były pieśniami patriotycznymi, przygotowanymi przez dwa zespoły wokально-muzyczne działające w naszej szkole: WILKILILKI i WESOŁE NUTKI. W czasie uroczystości zaśpiewano m.in. pieśni: J. Pietrzaka „Żeby Polska była Polską” czy „Rota” Marii Konopnickiej oraz piosenki żołnierskie. Jedną z pieśni „Rozkwitały pąki białych róż” wykonała uczennica klasy II c Weronika Krywult. Duże wrażenie wywołał również animowany film ukazujący historię powstawania państwowości polskiej, pokazujący walkę o wolność i prawdę, a także wielkie poświęcenie i odwagę żołnierzy, który przygotował pan Jan Matyjasek.

Po zakończeniu przedstawienia dyrektor ośrodka **Lilianna Wilkowska** podsumowała konkursy i przedsięwzięcia związane z setną rocznicą odzyskania niepodległości. Zwycięzcy zostali wyróżnieni dyplomami i nagrodami.

Beata Cegielka
– nauczycielka SOSW2 w Szczecinie
Więcej zdjęć na str. 49

Przedszkole Publiczne Nr 5 Obchody Święta Niepodległości

W związku ze 100-leciem Odzyskania Niepodległości przez Polskę w przedszkolu podjęto szereg działań, aby kształtować miłość i przywiązanie do kraju ojczystego oraz szacunek do symboli narodowych. Z racji okrągłej rocznicy i przy okazji realizowanej w naszej placówce Innowacji czytelniczej „*Mały miś w świecie wielkiej literatury*” przybliżyliśmy dzieciom polskie legendy. Miś podróżnik przez cały miesiąc wędrował po domach naszych dzieci. Dzięki czytanim przez rodziców książkom poznawały tradycję, zwyczaje i historie kraju. Natomiast nauczycielki **Edyta Mądry** oraz **Dorota Kosińska** wpadły na pomysł zorganizowania Biesiady Patriotycznej w przedszkolu metodą storyline przywołującej pamięć o bohaterach naszej wolności. Do uroczystości przygotowaliśmy się stopniowo. Najpierw dzieci z najstarszej grupy powędrowały pod pomnik Marszałka Józefa Piłsudskiego, aby złożyć kwiaty i zapalić symboliczny znicz. Razem na wycieczkę z dziećmi udał się oczywiście Miś Zdzisław.

Biesiadę czyli „lekcję historii” rozpoczęto w piątek 9.11.2018 r. uroczystym wprowadzeniem flagi w rytmie Poloneza Husarii.

Chwilę później przenieśliśmy się w czasie i dzieci dowiedziały się jak to wszystko było i co się po kolei wydarzyło. Na jak długo Polska zniknęła z mapy świata. Na scenę wkroczył Marszałek Józef Piłsudski na swojej Kasztance. Przedszkolaki dowiedziały się także parę ciekawostek o naszym dzielnym wodzu narodu.

Szacunek i miłość do ojczyzny najmłodsi wyrazili poprzez recytacje wierszy i pieśni o charakterze patriotycznym. Pięciolatki wystąpiły w przedstawieniu pt. „Dzień flagi”, również panie miały swoje pięć minut śpiewając pieśń pt. „Ułani”. Imprezę uświetnił pokaz mody patriotycznej. Zadanie zostało potraktowane bardzo poważnie i wszystkie dzieci wyglądały tego dnia wspaniale. Jak na prawdziwym pokazie mody dzieci prezentowały swoje kostiumy na wybiegu wyścielonym czerwonym dywanem.

Tego dnia o godz. 11.11 dumnie włączyliśmy się do akcji „*Rekord dla Niepodległej*” i wspólnie zaśpiewaliśmy cztery zwrotki hymnu narodowego. Kontrastowe białe-czerwone stroje, kotyliony oraz wystrój sali dopełniły podniosłą atmosferę uroczystości, w której oprócz dzieci z każdej grupy wiekowej i wszystkich pracowników przedszkola wzięli także udział przedstawiciele Rady Rodziców. Występy przedszkolaków oraz pań, zaangażowanie, postawa patriotyczna i artystyczny talent nagrodzony został gromkimi brawami. Obchody Święta Niepodległości stały się bardzo radosnym dniem w naszym przedszkolu i mamy pewność, że zapadnie w pamięci naszych Małych Polaków.

Edyta Mądry
– nauczycielka PP 5

Przedszkole Publiczne Nr 5

**„Mały Polak –
Wielkie Serce”**

Kształtowanie postaw patriotycznych dzieci to najważniejszy cel jaki został postawiony przed szkołami i przedszkolami w bieżącym roku szkolnym. Skupienie się na wartościach patriotycznych związane jest oczywiście ze szczególną datą – 100. rocznicą odzyskania przez Polski niepodległości. Wychowanie ludzi szczerze kochających swój kraj jest procesem długotrwałym i powinien zaczynać się już w wieku przedszkolnym. W trakcie planowania pracy związanej z edukacją patriotyczną zrodził się w mojej głowie pomysł zorganizowania Międzyprzedszkolnego Konkursu Pieśni Patriotycznej pod hasłem: „*Mały Polak – Wielkie Serce*”. Konkurs odbył się 8 listopada 2018 roku w naszej placówce. Jego celem było wspieranie wychowania patriotycznego młodego pokolenia poprzez formy aktywności artystycznej, a co najważniejsze przywrócenie naszej zbiorowej pamięci polskich pieśni i piosenek patriotycznych. Swoją obecnością zaszczyliła nas również Zachodniopomorski Kurator Oświaty Magdalena Zarębska-Kulesza. Uroczystość rozpoczęła się krótką częścią artystyczną przygotowaną przez grupę 5-latków. Dzieci wyrecytowały „Katechizm polskiego dziecka”, zaśpiewały utwór pt. „Przybyli Ułani”, a na koniec – wierszem Cz. Janczarskiego wyjaśniły publiczności „Co to jest Polska”. Następnie rozpoczęły się występy uczestników z 9 zaprzyjaźnionych placówek. Wszystkie były piękne i wzruszające, a dzieci mimo tak młodego wieku wykazały się wyjątkową dojrzałością w podejściu. Wszyscy uczestnicy konkursu oraz ich opiekunowie zostali nagrodzeni dyplomem oraz upominkiem, który wręczała dyrektor przedszkola Moni-

ka Wieleba wraz z Panią Kurator – która również przygotowała dla wykonawców nagrody rzeczowe. W związku z tym, iż wydarzenie cieszyło się ogromnym zainteresowaniem oraz wzbudziło wiele pozytywnych emocji w kolejnych latach planuję zorganizować kolejne edycje Międzyprzedszkolnego Konkursu Pieśni Patriotycznej.

Monika Szostak

– nauczycielka Przedszkola Publicznego Nr 5
w Szczecinie

Przedszkole Publiczne Nr 10 Świętowanie 100. Rocznicy Odzyskania Niepodległości

100 rocznica odzyskania niepodległości to wyjątkowe święto Polaków. W Przedszkolu Publicznym „Bajkowa Łąka” w Szczecinie przygotowaliśmy się do obchodów biorąc udział w międzynarodowym projekcie edukacyjnym „*Piękna Nasza Polska Cała*” pod honorowym patronatem m. in. Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Był to dla nas kreatywny czas, w który zaangażowała się cała społeczność -dzieci, rodzice, nauczyciele i pracownicy przedszkola. Zrealizowaliśmy wiele zadań, które miały na celu rozbudzić w dziecku świadomość, kim jest i skąd pochodzi. Podjęliśmy następujące działania:

- udział najstarszych grup w warsztatach historycznych „*Legenda z grodu Gryfa*”
- zorganizowanie w każdej grupie kącika „*Piękna nasza Polska cała*” o tematyce patriotycznej
- udział w akcji „*Napisz kartkę bohaterom*”
- udział grupy „*Motyłki*” w olimpiadzie sportowej „*W biało-czerwonych barwach*” w SP Nr 3
- nauka, osłuchanie się i zaśpiewanie **Hymnu Polski** – Mazurka Dąbrowskiego, wzięliśmy także udział w akcji „*Rekord dla Niepodległej*” i odśpiewaliśmy Hymn 9 listopada o godz. 11:11
- nauka piosenek o tematyce patriotycznej, m.in.: *Roty*, *Białe róże*, *Przybyli ułani pod okienko*, *Symbol Polski*

- nauka tańców ludowych: Kujawiaka i Mazura
- nauka wierszy o tematyce patriotycznej
- wykonanie grupowej pracy plastycznej „*Nasza polska złota jesień*”
- organizacja międzyprzedszkolnych konkursów plastycznych: „*Szczecin – moja mała ojczyzna*” oraz „*Piękna nasza Polska cała*”
- udział w międzyprzedszkolnych konkursach plastycznych „*Mały obywatel na 100 lat Niepodległości*” – organizator: Fundacja Mierz Wysoko, „*Przedszkolak - małym patriotą*” w PP Nr 21, „*Jestem Polakiem*” w PP Nr 1, „*Symbole narodowe oczami dziecka*” w SP Nr 7
- zorganizowanie **II. Przeglądu Pieśni Patriotycznej** dla dzieci i rodziców z naszego przedszkola.

Zwieńczeniem tych wszystkich działań i wydarzeń było zorganizowanie w auli Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego, przy ul. Słowackiego uroczystej akademii, na którą zaproszono całą społeczność przedszkolną wraz z rodzinami. Była to cudowna, pełna emocji, dumy i wzruszenia radosna chwila, na której wszyscy odśpiewaliśmy Hymn Polski, najmłodsze dzieci zatańczyły do piosenki „*Czerwone jabłuszko*”, wyrecytowały wiersz W. Bełzy pt. „*Katechizm małego dziecka*”, starsze dzieci przygotowały montaż słowno-muzyczny „*Co to jest niepodległość?*”, prezentując szereg wierszy i piosenek o tematyce patriotycznej, dumnie zatańczyły Mazura do piosenki „*Ostatni mazur*”, a solistka **Jadzia** przepięknie zaśpiewała piosenkę „*Co to jest niepodległość?*”. Na zakończenie uroczystości rodzice ze swymi pociechami, wzięli udział w II. Przeglądzie Pieśni Patriotycznej. Pokazali tym samym, że znają i pielęgnują naszą kulturę i tradycje.

Pomimo zakończonego projektu dalej realizujemy tematy, dzięki którym dzieci poznają piękno, historię i kulturę naszego kraju i Szczecina - naszej małej Ojczyzny.

Edyta Karnaciewicz
– nauczycielka z Przedszkola
Publicznego Nr 10 „Bajkowa Łąka”
w Szczecinie

Przedszkole Publiczne Nr 18
NIEPODLEGŁOŚĆ
 pewne refleksje z pracy z 3-latkami

Co tak wielkie słowo znaczy dla małego, trzyletniego Polaka? Może niewiele, ale maluch już na tym poziomie rozwoju może kochać swój kraj. Z pewnością nie rozumie czym jest niepodległość, wolność czy duma narodowa, ale wie... **czuje..** co to znaczy miłość, dobro i bezpieczeństwo. W czym ta miłość się przejawia(?) – otóż w kształtującej się świadomości, że (zgodnie ze słowami piosenki) „jestem Polką (dziewczynki) i Polakiem (chłopcy)”, że Maluchy znają nazwę swojego kraju i wiedzą, że mówią po polsku. Skąd wiedzą? Bo ich ukochana wolontariuszka Ksenia jest Ukrainką i wcale nie mówi po polsku tylko po ukraińsku, a zabawny wolontariusz Louis – jest Hiszpanem i posługuje się językiem angielskim lub hiszpańskim. Dzieci mają wielką radość z tego, że mogą uczyć ich najczęstszych zwrotów w języku polskim np. „*pobaw się ze mną*”, albo „*uczysz mnie*”.

3-latki potrafią rozpoznać swoją flagę wśród innych: „*a na tej fladze biel jest i czerwień*”. Czerwień oznacza miłość, a biel serce czyste,

potrafią się cieszyć jak „*piękne są nasze barwy ojczyste*”. Rozpoznają godło (wisi w sali, na budynku przedszkola). Jaki znak ma Polak mały? – Orzeł biały. Potrafią okazywać szacunek symbolom narodowym: wiedzą jak zachować się, gdy śpiewamy hymn narodowy podczas przedszkolnych uroczystości...

To mało, czy dużo? Myślę, że na miarę trzyletniego serca i umysłu to niemało. Dbajmy zatem, by poczucie świadomości z przynależności narodowej rośło wraz z dziećmi, a MY dorośli bądźmy wzorem dla wpatrzonych w nas, bezgranicznie ufnych Maluchów, i pokazujmy że... **być Polakiem to wciąż i zawsze brzmi dumnie.**

Renata Lachnowicz
 – Przedszkole
 Publiczne Nr 18
 w Szczecinie

Scenariusz uroczystości na 100. rocznicę odzyskania Niepodległości przez Polskę

Cele ogólne:

- kształtowanie postawy szacunku do historii naszego kraju, symboli narodowych, właściwego zachowania podczas uroczystości,
- poszerzanie wiedzy na temat własnej ojczyzny,
- doskonalenie umiejętności artystycznych.

Cele szczegółowe:

- rozumienie znaczenia Święta Niepodległości Polski,
- przestrzeganie poprawnej postawy podczas śpiewania hymnu,
- budowanie szacunku do symboli narodowych,
- śpiewanie piosenek o tematyce patriotycznej i odtwarzanie rytmu tańcem,
- poszerzanie słownictwa i doskonalenie dykcji,
- rozwijanie pamięci,

Metody:

- słowne – recytacje, śpiew, pogadanka,
- czynne – zadań stawianych dziecku,
- oglądowe – taniec, pokaz, ekspresja muzyczno-ruchowa.

Formy:

- indywidualna,
- zbiorowa,
- z całą grupą,
- występ artystyczny.

Środki dydaktyczne:

płyta CD z nagraniami piosenek, tańców i utworów patriotycznych, wiersze o tematyce patriotycznej, stroje galowe dla wszystkich dzieci, kotyliony w kolorach narodowych dla każdego dziecka, dekoracja sceny przedszkolnej w barwach narodowych, flaga, biało-czerwone pompony.

Przebieg uroczystości:

1. Powitanie – Piegusy (6-latki)

Dzień dobry koleżanki i koledzy z daltońskiej „Wesołej 18”, witamy szanowne cienie.

Wkrótce wielka jest rocznica, jedenasty listopada,

Tym co walczyli za Ojczyznę,

hołd wdzięczności Polska składa.

Im to przecież zawdzięczamy wolność polską mowę w szkole.

To, że tylko z ksiąg historii poznajemy dziś niewolę.

2. Prowadząca

Dzisiejszą uroczystość rozpoczynamy hymnem Polski „Mazurkiem Dąbrowskiego”

Przedszkolaki proszę o powstanie

Baczność – poczet sztandarowy wprowadzić. Do hymnu!

(Wspólne odśpiewanie czterech zwrotek pieśni.)

Spocznij

3. Wiersz „11 – listopada” (B. Brykczyński), Piegusy – 6-latki

W historii Polski tak się składa
Był kiedyś ponad wiek niewoli,
Jedenastego listopada, nasz kraj z niewoli się wyzwolił.

I wtedy myśl powstała taka

By przez szacunek dla przeszłości

Ten dzień na zawsze dla Polaka.

Pozostał DNIEM NIEPODLEGŁOŚCI.

4. Wiersz „Barwy ojczyste” (Cz. Janczarski), Figielki – 3-latki

Powiewa flaga, gdy wiatr się zerwie,

A na tej fladze, biel i czerwień,

Czerwień to miłość,

Biel serce czyste,

Piękne są nasze barwy ojczyste.

5. Wiersz „Katechizm polskiego dziecka” (W. Bełza) Smyki – 4-latki

– Kto ty jesteś?

– Polak mały.

– Jaki znak twój?

– Orzeł biały.

– Gdzie ty mieszkasz?

– Między swymi.

– W jakim kraju?

– W polskiej ziemi.

– Czym ta ziemia?

– Mą ojczyzną.

– Czym zdobyta?

– Krwią i blizną.

– Czy ją kochasz?

– Kocham szczerze.

– A w co wierzysz?

– W Polskę wierzę.

– Coś ty dla niej?

– Wdzięczne dziecię.

– Coś jej winien?

– Oddać życie.

6. Piosenka z układem muzyczno-ruchowym „Przybyli ułani pod okienko” – Psotki – 5-latki

7. Burza mózgów – Co to jest Polska??? – dzieci podają rozmaite odpowiedzi – prowadzą-

ca podsumowuje i zaprasza do piosenki pt. „Bo wszyscy Polacy to jedna rodzina” – wszyscy

8. Wiersz „Czy mieszkasz w Szczecinie” – Urwisty – 5-6-latki

Czy mieszkasz w Szczecinie
Czy też domem twoim wioska
Wszyscy dobrze o tym wiedzą,
że to właśnie nasza Polska.

Każdy kocha swoje miasto,
Czy jest duże, czy jest małe,
Każdy kocha swoją wioskę,
w której mieszka życie całe.

I pamięta też przedszkolak
Nazwę swego zamieszkania
By kłopotów móc uniknąć,
By nie było zamieszania.

9. Przedszkolaki powstać – Baczność!

**Poczet sztandarowy wyprowadzić! (werble)
Spocznij!**

10 Prowadząca zaprasza do wspólne śpiewania
piosenki „Jesteśmy Polką i Polakiem” – płąs

11. Zakończenie całości – wręczeniem nagród
za konkurs plastyczny

12. Przygotowanie do wyjścia w celu uczczenia
100-lecia Niepodległej Ojczyzny poprzez

**BIEG PRZEDSZKOLAKÓW 100 m, 100 kroków na 100 lat w Parku Kasprowicza, czyli
„STO na STO na STO” pod patronatem
Dyrektora ODN-u**

13. Bieg uczestników z biało-czerwonymi
pomponami.

14. Uroczyste zakończenie biegu. Wręczenie medali
przez dyrektora ODN Agnieszkę Czeglík

Elżbieta Czwojdzńska

– nauczycielka z Przedszkola

Publicznego Nr 18 „Wesoła Osiemnastka”
w Szczecinie

**PROTOKÓŁ OBRAD JURY
VIII OGÓLNOPOLSKIEGO
KONKURSU LITERACKIEGO
NA NAJPIĘKNIEJSZY LIST PISANY OD-
RĘCZNIE**

„Czas nas uczy pogody...”

dla kategorii II (13-15 lat) oraz III (16 lat i
powyżej)

„A jak będę dorosły/dorosła...”

dla I kategorii wiekowej (10-12 lat).

Jury w składzie:

Katarzyna Chabowska

Rafał Podraza

Róża Czerniawska-Karcz /przewodnicząca/

w dniu 17 listopada 2018 r. po zapoznaniu się
z nadesłanymi 128 listami w trzech kategoriach
wiekowych, postanowiło nagrodzić i wyróżnić:“

I kategoria wiekowa /10-12 lat/ 60 listów

I nagroda – **Maja Wojtowicz /Bolesławiec**

II nagroda – ex aequo

1. **Krzysztof Miś /Trzebinia**

2. **Zuzanna Samsonowicz /Kruszyn**

III nagroda – **Oliwer Raczkowski / Bolesławiec**

WYRÓŻNIENIE –

1. **Aleksander Grycner /Szczecin**

2. **Milena Konieczna /Nowogrodziec**

3. **Anastazja Rudzińska /Bolesławiec**

4. **Oliwia Marks / Kruszyń**

II kategoria wiekowa /13-15 lat/ 52 listy

I nagroda – **Jakub Szydło /Wrocław**

II nagroda – **Julia Wołkowska /Bolesławiec**

III nagroda – **Michał Surowiecki /Bolesławiec**

WYRÓŻNIENIE –

1. **Patryk Grubicki /Bolesławiec**

2. **Ada Musiatowicz /Szczecin**

3. **Martyna Gasiak /Dobra**

4. **Oliwia Rymarczyk / Bolesławiec**

III kategoria wiekowa /16 lat i więcej/ 16 listów

I nagroda – **Danuta Buryło /Tomisław**

II nagroda – **Katarzyna Szopa /Bolesławiec**

WYRÓŻNIENIA – Stanisław Maliński /Police

Wśród nagrodzonych i wyróżnionych uwagę
jury zwróciły listy z walorami kaligrafii napi-
sane piórem, starannym, czytelnym pismem,
zgodnie ze wszystkimi regułami kaligrafii:

**Uczestnicy, którzy wyróżnili się w katego-
rii KALIGRAFIA:**

1. **Patryk Klimek /Tychy**

2. **Karolina Chlastawa /Raciborowice**

3. **Zuzanna Preis /Tychy**

4. **Szymon Młynarkiewicz /Choceń**

5. **Katarzyna Szopa /Bolesławiec.**

Przedszkole Publiczne Nr 38

Kto ja jestem? Polak mały!

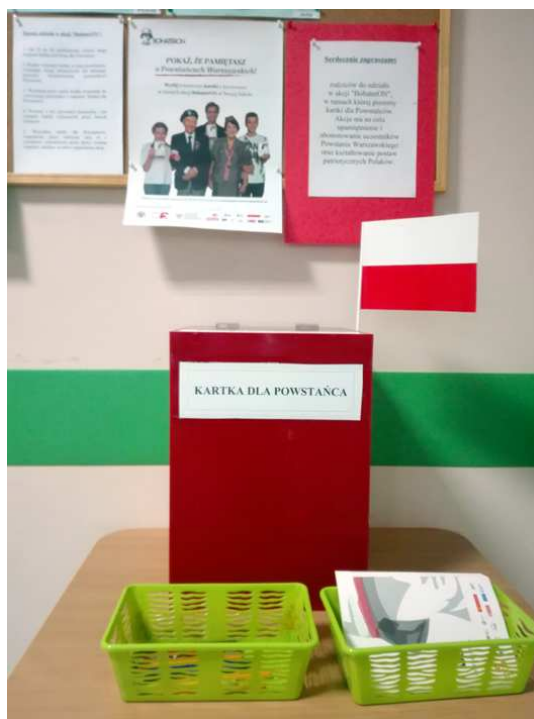
*Ojczyzna to kraj dzieciństwa
miejsce urodzenia*

Tadeusz Różewicz

Wzmacnianie przynależności do grupy społecznej, w której wzrasta dziecko jest jednym z głównych zadań. Tylko w ten sposób możliwe jest zapewnienie przetrwania samej grupy, jak i ciągłości jej przekonań, wartości i tradycji. Niezależnie czy chodzi o rodzinę, szkołę, osiedle, miejscowość, ojczyznę. Dla dziecka ojczyzna jest najbardziej odległym miejscem, a naród najmniej zrozumiałą grupą, której istnienie uświadamia sobie przede wszystkim poprzez wypowiedzi i zachowania dorosłych, a na ich podstawie budując sobie obraz „bycia Polakiem”.

W dziecięcym rozumieniu świata ojczyzna to ta „mała” przestrzeń jego życia, w której wzrasta. To miejsce, z którym dziecko czuje się emocjonalnie związane, w którym jest bezpieczne, gdzie się urodziło lub które zamieszkuje. To przestrzeń ważnych doświadczeń i przeżyć, które je ukształtują. Dom rodzinny, najbliższa okolica domu. Dopiero w efekcie poznawania świata rozszerza się pojęcie ojczyzny, najpierw na miejscowość, a potem na kraj. Dlatego też poznawanie historii i kultury własnego miasta, regionu, kraju powinno rozpocząć się już w przedszkolu, kiedy zaczyna się kształtowanie przynależności do konkretnego miejsca.

Kierując się tym przekonaniem w Przedszkolu Publicznym Nr 38 realizujemy projekt edukacji regionalnej „Szczecin – mała ojczyzna”, a także program edukacji patriotycznej „*Kto ja jestem? Polak mały!*” W jego ramach przygotowaliśmy obchody 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości, które stały się okazją do rozwijania u przedszkolaków wiedzy historycznej, kształtowania przynależności regionalnej i narodowej, kultywowania polskich tradycji

oraz poznawania symboli wspólnoty – godła, hymnu, flagi.

W okresie poprzedzającym 11 listopada przeprowadziliśmy dla przedszkolaków zajęcia czytelnicze „Historia Polski z legend płynąca”, podczas których poznawały legendy z różnych regionów Polski. Oglądaliśmy film edukacyjny, nagrany przez IPN „Polskie symbole narodowe – Polak Mały”, utrwalając wiedzę o nich, jak i ucząc się, co oznacza słowo niepodległość. Uczestniczyliśmy w projekcie „BohaterON”, przygotowując kartki pocztowe dla uczestników Powstania Warszawskiego. Dzieci wyrysowały piękne laurki o charakterze patriotycznym, a rodzice i nauczyciele wypisali życzenia i podzię-

kowania. Przygotowaliśmy wystawę prac plastycznych pt „Piękna nasza Polska cała”, która w holu przedszkola przypominała rodzicom i innym odwiedzającym osobom o obchodach Święta Niepodległości. A w każdej naszej sali przedszkolnej zorganizowaliśmy kąciki patriotycznej, do których przedszkolaki i rodzice przynosili książki o Polsce i jej legendach, pamiątki związane ze zwiedzaniem różnych zabytków, miast, regionów, przedmioty z flagą lub godłem Polski. Wszystko po to, by nawet najmłodsze dzieci poczuły się Polakami.

8 listopada zorganizowaliśmy akademię patriotyczną „Polska w strofach”. Przedszkolaki recytowały wiersze o Polsce, śpiewały poznane pieśni i piosenki, tańczyły poloneza i inne tradycyjne polskie tańce, a gdy wybiła godzina 11:11 wzięliśmy udział w akcji „Rekordowego Śpiewania Hymnu”. Oczywiście to jeszcze nie wszystko, gdyż cały listopad ma dla nas białoczerwone barwy. Zaproszone przez nas przedszkola ze Szczecina wezmą udział w konkursie pieśni patriotycznych „Polskę mam w sercu”, a dla rodziców przygotowujemy koncert i teleturniej wiedzy o Polsce.

Dla nas świętowanie niepodległości Polski nie trwa jeden dzień, czy miesiąc. Przez cały rok szkolny będziemy wzmacniać miłość do ojczyzny i poczucie przynależności narodowej przedszkolaków. W kwietniu obchodziliśmy Święto Zdobycia Szczecina, a w maju czekają nas obchody trzech ważnych świąt: Dnia Flagi Rzeczypospolitej Polski, Święta Narodowego Trze-

ciego Maja oraz Dnia Europy. Dzięki wspólnemu świętowaniu, będziemy wzmacniać poczucie Polskości w nas wszystkich zarówno dzieci, nauczycieli, jak i rodziców.

Justyna Chrobak
– nauczycielka z Przedszkola Publicznego Nr 38
w Szczecinie

Ojczyzna to...

W Przedszkolu Publicznym Nr 44 w Szczecinie zastanawialiśmy się jak przekazać małym dzieciom historię utraty i odzyskania przez Polskę niepodległości. Zaplanowaliśmy „Tydzień Niepodległości” od 05-09.11.2018. Scenariusz zawierał pięć modułów rozłożonych na poszczególne dni tygodnia.

1. Temat dnia: OJCZYZNA TO SYMBOLE NARODOWE”

Zadania: Dzieci poznają Symbole Narodowe. Zapoznają się z mapą Polski, wyglądem Flagi i Godła.

Sposób realizacji: Zainteresowanie małych dzieci tematem historii okazało się wykonalne. W grupie 3-4 latków na szablonie mapy Polski nauczycielka umieściła herb Szczecina, który dzieci kojarzą z wcześniejszych rozmów, herb Warszawy, Krakowa. Następnie naszkicowała charakterystyczne elementy krajobrazu: morze, góry, jeziora, rzekę Wisłę i Odrę. W trakcie rozmowy padały nazwy większych miast, które dzieci potrafiły podać. Nauczycielka zapytała:

– „Kto widział na tramwajach flagi? A na budynkach?” Proszę uważnie oglądać, bo niedługo się pojawia, ponieważ będziemy świętować 100-lecie Odzyskania Niepodległości przez Polskę.

Tutaj wyjaśniła, co oznacza słowo „niepodległość”.

Dzieci wysłuchały „Mazurka Dąbrowskiego” w postawie stojącej.

W starszych grupach dzieci z nauczycielkami ułożyły Godło z puzzli. Uczyły się Hymnu Narodowego porządkując rysunki – elementy tekstu Mazurka Dąbrowskiego z gry „Polak Mały”. Rodzice zostali zaangażowani do nauczania dzieci w domu 4 zwrotek hymnu na pamięć.

2. OJCZYZNA TO KUCHNIA

Zadania: przygotowanie potrawy

Sposób realizacji: Każda grupa przygotowuje potrawę budzącą skojarzenia z naszą ojczyzną.

Młodsze grupy przygotowały białą-czerwoną galaretkę, starsze sernik na zimno, kanapki. Z pewnością mali wychowankowie zapamiętali białoczerwone barwy smakołyków.

3. OJCZYZNA TO LEGENDY

Zadania: zapoznanie dzieci z treścią wybranej legendy polskiej.

Sposób realizacji:

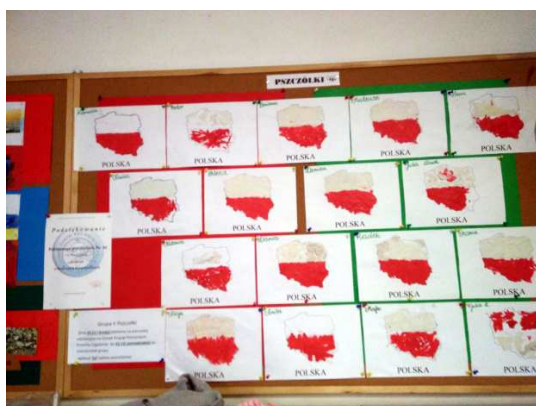
Nauczycielki bądź zaproszeni rodzice przeczytali dzieciom w grupach wybrane legendy przybliżające historię różnych stron Polski. Wśród wybranych znalazły się: „Wars i Sawa”, „O trębacz z wieży Mariackiej”, „Orle gniazdo”, „Baszta Siedmiu Płaszczy”, „Skarbek znad Jeziora Szmaragdowego”

4. OJCZYZNA TO SZTUKA

Zadania: wykonanie wspólnie z dziećmi pracy plastycznej zawierającej elementy patriotyczne.

Sposób realizacji: technika, wielkość i kompozycja pracy dowolna

5. OJCZYZNA TO PAMIĄTKI PRZESZŁOŚCI

Zadania: odwiedzenie miejsc pamięci, pomników, relikwii przeszłości.

Sposób realizacji: wycieczka

Najstarsze grupy „Pszczółki” i „Świerszcze” odwiedziły pomnik pamięci ofiar obozów pracy na terenie Pomorzany ufundowany przez Radę Osiedlową Pomorzany przy ul. Smolańskiej, gdzie zapaliły znicze. Następnie w Zespole Szkół Rzemieślniczych przy ul. Chmielewskiego wzięli udział w warsztatach oraz uroczystości „Bicia rekordu Niepodległej” tj. odśpiewania 4 zwrotek Hymnu Narodowego o wyznaczonej godzinie 11.11.

Grupy młodsze „Motylki” i „Żabki” odwiedziły pracownię nad Jeziorem Szmaragdowym, gdzie odbyły się warsztaty przyrodnicze. Korzystając z trasy przejazdu na prawobrzeże dzieci obserwowały zabytki naszego miasta np. Katedrę św. Jakuba, Wały Chrobrego, Bulwar Piastowski, Most Długi. Najmłodsza grupa 3-latków uczestniczyła w wystawie zorganizowanej w sąsiadującym przedszkolu z okazji finału konkursu plastycznego pt. „Moja ojczyzna”. Dzieci odebrały dyplomy oraz nagrody za złożone prace.

Po powrocie do przedszkola uroczystie zaśpiewaliśmy Hymn Polski „Rekord dla Niepodległej” PP- 44 w Szczecinie.

Dzieci z PP-44 gr. „Pszczółki” uczestniczyły w warsztatach pt. „Niepodległość i kasztanka Piłsudskiego” na Zamku Książąt Pomorskich

Jolanta Bertyńska
– opracowała
nauczycielka
w Przedszkolu
Publicznym Nr 44
w Szczecinie

Przedszkole Publiczne Nr 45

Jesteśmy dumni z Polski

Do Przedszkola Publicznego Nr 45 „Leśne” w Szczecinie uczęszcza 5 grup dzieci, w tym najstarsza grupa 6-latk Ekoludki, 5-latki Misie, 4-latki Motylki, 4 i 3-latki Biedronki oraz najmłodsze 3-latki Krasnale.

Rok szkolny 2018/2019 powitaliśmy pod hasłem 100 lat Niepodległej Polski. Hasło kształtowania postaw patriotycznych u dzieci zostało wpisane w zadanie roczne placówki. Od pierwszych dni roku szkolnego zaczęliśmy wspólną pracę na rzecz tej wielkiej sprawy. Zaplanowałyśmy szereg działań, które miały na celu kształtowanie i umacnianie w dzieciach postaw patriotycznych.

Dzieci poznawały stopniowo historię swojej Ojczyzny. Różne emocje towarzyszyły im podczas zajęć. Smutek, rozpacz w czasie symbolicznego przerywania (konturu Polski) – zabierania kawałków Ojczyzny przez zaborców. Radość ogromna gdy na nowo można było poskładać – posklejać symboliczny kontur Polski. Dzieci wspólnie z paniami organizowały kąciki patriotyczne, które były zaopatrzone w nasze symbole narodowe.

Centralne miejsce zajmował marszałek Józef Piłsudski.

Dzieciom najbardziej przypadły do gustu opowieści o zwierzętach marszałka. Jego ukocha-

nym koniu – Kasztance, ukochanych dwóch psach, kogucie, który napadał na gości, zaprzyjaźnionej owcy, gęsi i innych. Mali patrioci z przedszkola Leśnego patrząc na portret Józefa Piłsudskiego mówili do Niego – Dziadku – bo doskonale wiedzieli, że On kochał dzieci i zawsze dla nich nosił w kieszeni swojego szarego munduru cukierki.

Miesiąc październik upłynął nam bardzo szybko na organizowaniu przestrzeni patriotycznej w naszym przedszkolu. I tak powstało:

1. Muzeum Pamiątek Rodzinnych, gdzie wsparli nas rodzice, dziadkowie, wujkowie wspianymi przedmiotami pamiętającymi dawne czasy. W muzeum stało bardzo dużo starych eksponatów z lat bardzo odległych np. żelazka na duszę, tara do prania, nosidła do wody i wiele, wiele innych.

2. Kodeks Małego Patrioty, w którym zawarłyśmy najważniejsze cechy jakimi powinien odznaczać się mały i duży patriota.

3. Tablica „Polska” gdzie umieściłyśmy informacje ważne dla daty 11.11.1918 - 11.11.2018

4. Kąciki Patriotyczne w każdej z sal i **wystawy prac plastycznych** przed każdą salą.

5. Zorganizowałyśmy również wewnętrzny konkurs poetycko-plastyczny „Moja Ojczyzna – Mój Dom”.

6. Wzięliśmy też udział w konkursie wojewódzkim „Mały obywatel na 100 lat Niepodległości”.

W przedszkolu (i wewnątrz i na zewnątrz) dominowały dwa kolory – oczywiście biel i czerwień.

W dniu finałowych obchodów 100-lecia odzyskania Niepodległości dzieci przyszły do przedszkola w strojach biało-czerwonych. Z dumą prezentowały biało-czerwone kokardy narodowe przypięte do ich piersi. Podczas gali obchodów Niepodległości dzieci recytowały wiersze patriotyczne, śpiewały piosenki, tańczyły dla swojej Ojczyzny. Wszystkie dzieci i duże i małe wspólnie wyrecytowały „Katechizm małego dziecka”. W tym dniu Mali patrioci z Przedszkola Publicznego Nr 45 w Szczecinie wzięli udział w biało-czerwonym marszu po okolicy Płoni. Podczas marszu towarzyszyła im piosenka „Jesteśmy Polką i Polakiem, fajną dziewczynką i chłopakiem, kochamy Polskę z całych sił, chcemy byś również kochał Ją i Ty”. Napotkanym przechodniom dzieci wręczały przygotowane ulotki z krótką historią i tekstem Mazurka Dąbrowskiego.

Finałowym akcentem była godzina 11:11. O tej właśnie godzinie cała społeczność przedszkolna Przedszkola Leśnego odśpiewała wszystkie cztery zwrotki Hymnu Narodowego.

Przedszkole Publiczne Nr 46

Przedszkolaki świętują Setną Rocznicę Odzyskania Niepodległości

Dzień Niepodległości 11 listopada to najważniejsze polskie Święto Narodowe, upamiętniające rocznicę odzyskania przez Naród Polski niepodległości po 123 latach zaborów. Jest to dzień skłaniający do refleksji na temat patriotyzmu i ojczyzny oraz do zwrócenia uwagi na polskie symbole narodowe: hymn, flagę i godło. Pozwolimy sobie tu przytoczyć słowa Marszałka Józefa Piłsudskiego „*Niepodległość nie jest Polakom dana raz na zawsze*” „... *niepodległość jest dobrem nie tylko cennym, ale i kosztownym*”. Święto Niepodległości to lekcja patriotyzmu nie tylko dla dorosłych, ale także dla tych najmłodszych członków naszego społeczeństwa, czyli przedszkolaków.

Obecny rok szkolny przez Minister Edukacji Narodowej został ogłoszony Rokiem „Niepodległej”. Realizując kierunki polityki oświatowej, podstawę programową i program wychowania przedszkolnego my nauczyciele zostaliśmy zobowiązani do kształtowania postaw patriotycznych u dzieci. Obchody 100-lecia Odzyskania Niepodległości przez Polskę zainaugurowaliśmy wykonaniem kącika patriotycznego w holu przedszkola. Przedszkolaki poprzez udział w różnorodnych wydarzeniach kulturalnych, warsztatach, wycieczkach, zajęciach edukacyjnych poznawały pojęcia oraz wydarzenia związane z polską historią, poczuciem tożsamości narodowej i wolności. Starsze przedszkolaki poznawały historię Polski poprzez udział w lekcji muzeal-

nej pt. „11 listopada i Kasztanka”. Pogadanka, prezentacja slajdów, zdjęć, ilustracji dotyczących tematu pomogły dzieciom zrozumieć znaczenie bycia patriotą i jakie znaczenie dla każdego Polaka powinny mieć symbole narodowe. Przedszkolaki dowiedziały się, iż Niepodległość to niepodleganie żadnemu innemu państwu, a mieszkańcy mogą mówić w ojczystym języku, mają wolną mowę i że zawdzięczamy to ludziom, którzy walczyli kiedyś o wolność Polski.

Zaprosiliśmy również do przedszkola pracowników Instytutu Pamięi Narodowej, którzy przybliżyli dzieciom znaczenie symboli i barw narodowych. Przedszkolaki reprezentowały naszą placówkę w międzyprzedszkolnych konkursach. Jednym z nich był Przegląd Piosenki i Pieśni Patriotycznej pt. „*Polska żyje w nas*”, który zorganizowało sąsiednie przedszkole. Nasze przedszkole reprezentowały dzieci z najstarszej grupy z piosenką pt. „*Jesteśmy Polką i Polakiem*” i zajęły II miejsce. Dzieci brały też udział w konkursie plastycznym pt. „*Polska moja ojczyzna*”, gdzie zajęliśmy III miejsce. Do konkursu plastycznego pt. „*Polskie miasta*” zaangażowaliśmy również rodziców, którzy chętnie pomagali dzieciom w wykonaniu prac. Arcydzieła zostały wywieszone w holu przedszkola, a dzieci nagrodzone dyplomami i upominkami. Celem naszych działań było zapoznanie dzieci z symbolami narodowymi, przybliżenie wiadomości na temat naszego kraju oraz zainteresowanie dziejami Polski.

W naszym przedszkolu odzyskanie przez Polskę Niepodległości świętowaliśmy w dniu 9 listopada wszystkie grupy zebrały się, aby uroczystie obchodzić ten wyjątkowy dla nas – Polaków dzień. Nasi wychowankowie wraz z rodzicami wykonali

na tę uroczystość kotyliony w barwach ojczyznych oraz flagi. Dzieci tego dnia do przedszkola przyszły ubrane w odświętnych strojach, w kolorach biało - czerwonych. Uroczystość rozpoczęliśmy o godz. 11.11 wspólnym zaśpiewaniem Hymnu, włączając się przez to w akcję zorganizowaną przez Ministerstwo Edukacji Narodowej pt. „*Rekord dla Niepodległej*”. Dzieci zaśpiewały 4-zwrotkowy hymn, dumnie, przyjmując właściwą postawę "na baczność". Następnie przedszkolaki zaprezentowały montaż słowno-muzyczno-taneczny, w którym opowiedziały historię Polski w okresie zaborów oraz walkę narodu polskiego o wolność. Słowem i piosenką oddały szacunek symbolom narodowym, symbolom walki o wolność, zwycięstwo oraz miłość do Ojczyzny. Starszaki przedstawiły swoim młodszym kolegom również nasze tańce narodowe. W pięknych, charakterystycznych strojach zatańczyły poloneza, krakowiaka i mazura. W ustach najmłodszego pokolenia uroczyście zabrzmiały słowa tak bardzo znane i wymowne: „*Kto ty jesteś? Polak mały*”. Nie zabrakło również zabawy przy piosence „*Jestem Polką i Polakiem*”. A na koniec, na dzieci czekała jeszcze słodka niespodzianka,

czyli deser w kolorach biało - czerwonych. Dzieci wykazując się dużą wiedzą, brały udział w licznych konkursach, quizach oraz ciekawych zajęciach przygotowywanych przez nauczycielki w poszczególnych grupach. Wykonały też wiele

różnorodnych prac plastycznych, które ozdobiły nasze przedszkole w tym szczególnym czasie.

Dzień Niepodległości stał się bardzo radośnym dniem w naszym przedszkolu i mamy nadzieję, że zapadnie on w pamięci naszych „Małych Polaków”. Dzięki udziałowi w tego typu uroczystościach przedszkolaki od najmłodszych lat uczą się patriotyzmu, kształtują pozytywne postawy i uczucia patriotyczne. Wierzymy, że wszystkie inicjatywy podjęte w przedszkolu zapoczentują w przyszłości.

Anita Michałowska

Anna Talik

Krystyna Wituszyńska

– nauczycielki Przedszkola
Publicznego Nr 46 w Szczecinie

Przedszkole Publiczne Nr 52

Piękna nasza Polska cała

Obchody święta niepodległości były niepowtarzalną okazją do podjęcia działań służących rozwijaniu postaw patriotycznych wśród naszych wychowanków.

Jednym z nich był udział naszej placówki w Międzynarodowym Projekcie Edukacyjnym „*Piękna nasza Polska cała*”, którego celem jest kształtowanie postaw patriotycznych u najmłodszych, uwrażliwienie na folklor i tradycje Polski oraz kształtowanie tożsamości narodowej dzieci. W ramach projektu udało nam się do tej pory zrealizować kilka ciekawych form.

Przygotowania do święta niepodległości rozpoczęłyśmy od tworzenia i wzbogacania kącików patriotycznych, w których znalazły się symbole narodowe i charakterystyczne przedmioty związane z Polską i naszym regionem

Również w kąciach książek znajdujących się w salach zostały wyeksponowane książki i albumy opisujące naszą historię i tradycję. Dzieci na

podstawie wysłuchanych opowieści legend tworzyły książeczki, albumy, ilustracje którymi przyozdabiały sale przedszkolne.

Wykonywane wspólnie z nauczycielkami kotylny i chorągiewki były nieodzownym elementem stroju galowego podczas akademii zorganizowanej z okazji 11 listopada.

W czasie występów dzieci miały okazję do pokazania swoich umiejętności wokalnych i recytatorskich prezentując przepiękny program artystyczny.

100. rocznica odzyskania niepodległości była również okazją do zorganizowania międzyprzedszkolnego konkursu i wystawy prac plastycznych o tematyce patriotycznej „Moja Ojczyzna”, która odbyła się w naszym przedszkolu w przeddzień rocznicy.

Wszystkie działania związane z tak wielkim świętem były i są realizowane w powiązaniu z autorskim programem patriotycznym naszego przedszkola pt. „Moja Ojczyzna”.

Założenia programu dotyczą całego roku szkolnego, i zawierają w sobie jeszcze wiele innych form które będą realizowane w naszej placówce w przyszłości.

Małgorzata Kwasigroch

– nauczycielka z Przedszkola Publicznego Nr 52
w Szczecinie

Przedszkole Publiczne Nr 53

100. Rocznicą Odzyskania Niepodległości

W związku, z tym, że w naszej placówce nie odbywają się typowe zajęcia historyczne. Dzięki obchodom odzyskania Niepodległości, nasze dzieci miały okazję zaznajomić się w ciekawy sposób z historią Polski

W naszej placówce zosta³ zorganizowany konkurs plastyczny dla dzieci i rodziców – technika dowolna. Dzieci przyniosły wiele prac wykonanych ciekawymi technikami z różnorodnego materiału.

Grupa II (dzieci 3-4-latki) wzięła udział w konkursie międzyprzedszkolnym zorganizowanym przez PP 52.

Dzieci zrobiły godło Polski. To zostało wykonane następująco: dzieci posmarowały brystol klejem, posypały solą i całość pokryły czerwonymi akwarelami.

Orzeł został wyklejony z klocków pasków kosmetycznych. Nasza praca zajęła II miejsce. W piątek 9.11 dzieci zostały zaproszone na wystawę prac konkursowych otrzymały nagrody oraz dyplomy.

W ramach projektu „Majmiej w świecie wielkiej literatury”, przedszkolaki z grupy II zabrali swoje misia Wiktora na wystawę prac.

Najstarsza grupa wzięła udział w międzyprzedszkolnym konkursie recytatorskim, o tematyce patriotycznej. Dzieci zaprezentowały wiersz z podziałem na role „Moja mała ojczyzna”.

W każdej sali zostały zorganizowane kąciki patriotyczne. Oprócz tego wzięliśmy udział w wymianie pocztówkowej, w celu zapoznania się z dziejami różnych miast Polski.

W ramach obchodów **100. rocznicy Odzyskania Niepodległości** w każdej grupie została zrealizowany tygodniowy temat kompleksowy „Tydzień patriotyczny”.

Dzieci poznały symbole narodowe, uczyły się jak należy przyjąć postawę podczas hymnu, nauczyły się wierszy i pieśni patriotycznych, w każdej grupie wykonali prace plastyczne indywidualne i grupowe o tematyce patriotycznej.

9 listopada odbyła się oficjalna uroczystość z okazji 100. rocznicy odzyskania niepodległości. W tym dniu wszystkie dzieci i personel przyszli ubrani na galowo, każdy miał przypięty kotylion. Nasi podopieczni uczestniczyli w kilku zadaniach: rozmowa na temat symboli narodowych, pokaz multimedialny ważniejszych symboli miast, układanie z puzzli flagi i godła. Wszyscy uczestnicy zatańczyli Poloneza i Krakowiaka, dzieci recytowały wiersze: „Jesteśmy Polakami, Polak mały, Co z tą Polską?”. O godzinie 11.11 cała placówka wzięła udział w akcji: „**Rekord dla NIEPODLEGŁEJ**”. zaśpiewali 4 zwrotki hymnu. Na koniec dzieci, które wzięły udział w konkursie plastycznym „Symbol narodowy” otrzymały dyplomy oraz upominki

Sylvia Latos
Izabela Orlon
Katarzyna Bartzak
Anna Dudzińska

– Przedszkole Publiczne Nr 53

W służbie Niepodległej... Zawsze pod Biało-Czerwoną...

To było Wielkie Narodowe Święto – **11 listopada 2018, Święto 100-lecia Odzyskania przez Polskę Niepodległości** – tłumnie, radośnie i godnie celebrowane w całym kraju i na całym Wybrzeżu, tu z udziałem ludzi morza i żeglarzy, od Krynicy Morskiej po Szczecin. Nasz Morski Szczecin spotkał się najpierw w Starej Rzeźni, gdzie już od godz. 11 rozpoczęły się całonocne uroczystości, pod hasłem „Niepodległość na maszt”. Sporo morskich akcentów było też w południe podczas głównych szczecińskich obchodów na Wałach Chrobrego (na zdjęciach), a następnie w Szczecińskim Marszu Niepodległości, i wreszcie podczas popołudniowej rocznicowej ceremonii na Placu Szarych Szeregów, przy popiersiu Marszałka Piłsudskiego. Wśród licznych delegacji składających tam wieńce i kwiaty nie zabrakło też przedstawicieli Zarządu ZOZZ, którzy w imieniu całego szczecińskiego i zachodniopomorskiego środowiska żeglarskiego złożyli wiązanek z dedykacją – „*Zawsze pod Biało-Czerwoną – Żeglarze ZOZZ*”...

Gala banderowa ozdobiła też cumujące przy Wałach Chrobrego jednostki, w tym ORP „Kontradmiral Xawery Czernicki” i żaglowiec „Kapitan Borchardt”, podobnie jak wizytujący akurat Japonię w rocznicowym wokółziemskim Rejsie Niepodległości „Dar Młodzieży”. Na Wielkim Kręgu samotnie świętowała też „nasza” żeglarka Asia Pajkowska. Wszędzie świętowaliśmy razem – na lądzie i na morzach całego świata – pod Biało-Czerwoną...

Tekst i zdjęcia: Wiesław Seidler

Szkoła Podstawowa Nr 69 Kindloteka 2018

Dzięki firmie Amazon nasza placówka w ramach Kindloteki 2018 otrzymała nowe pozycje książkowe i czytniki wraz z e-bookami. Mamy nadzieję, że nasi uczniowie będą chętnie sięgali po literaturę nie tylko w formie papierowej, ale również tej elektronicznej. Będą poznawać nowe technologie i możliwości jakie da im korzystanie z czytników Kindle.

<http://radioszczecin.pl/index.php?idp=1&szukaj=&s=1&idx=379921>

RELAKS Z KSIĄŻKĄ

Listopadowe obchody 100-lecia niepodległości naszego kraju i zbliżające się święta... To dobry czas na lekturę wierszy, które ponad 70 lat przeleżały w pewnej szufladzie, a w tym roku trafiają do czytelników. Była to szuflada pana Mirosława, który jako mały chłopiec prosił swoją nauczycielkę, Marię Gorzechowską o te rymowane opowieści. Pani Maria (wysiedlona w 1945 roku z ocalałymi z powstania mieszkańcami Warszawy) mieszkała wtedy u jego dziadków. Uczyła chłopca i inne dzieci języka polskiego i historii. Ta wyjątkowa kobieta (ur. w 1883 r.), poświęciła swe życie książkom i nauce. Zakładała biblioteki, wspierała czytelnictwo, pracowała jak nauczycielka i była też Dyrektorką Towarzystwa Bibliotek Powszechnych w Warszawie. W wolnym czasie pisała wiersze, często na zamówienie...dzieci.

Jak to się stało, że stare, pożółkłe karty zeszytów z wierszami trafiły do publikacji? Jak czytamy we wstępie do książki, pan Mirosław zwrócił się na spotkaniu autorskim do Anny Rudnickiej – Litwinek (autorka pięknych akwarelowych ilustracji i właścicielka wyd. Marruda) o pomoc w ich wydaniu. I stało się! Wiersze w twardej oprawie, opatrzone wstępem, wzbogacone ilustracjami, które pięknie komponują się z tekstem, możemy wziąć dziś do ręki.

Co kryje się za okładką? Urocze, chwilami pełne nostalgii, często zabawne teksty, a wśród nich (mój ulubiony!) wiersz o pewnym szczurku, którego przodek związał się z piękną Krokodillą z Nildy. Wynikiem tej miłości będą pokolenia szczurów, w których żyłach płynie krokodyla krew!

Jest tu też wierszowana opowieść o małej Marysi i jej przyjaciółce – chmurce, i krótsze wiersze o zwyczajnym, wiejskim życiu. O zwierzętach go-

spodarskich, pracach w polu, obowiązkach domowych... Dzięki nim, współczesne dzieci mają szansę poznać tamten świat. Autorka opowiada im o wsi prawdziwej, gdzie ściany drewnianych domów pachną żywicą i wokół których rosną malwy...

Maria Gorzechowska pisze o porze obiadu, gdy z pola ludzie wracają na posiłek, o pracach w ogródku, nadejściu jesieni, poranku nad łąkami i żniwach.... Akwarelowe ilustracje wspaniale wpisują się w ten klimat...

Gdy czytam te teksty, na myśl przychodzi mi twórczość Marii Konopnickiej i moje dzieciństwo... Wtedy to babcia recytowała mi z pamięci wiersze ze swego dzieciństwa i snuła opowieści o dawnym życiu... I przy podobnej kuchni jaką namalowała ilustratorka do wiersza „Obiad”, moja babcia gotowała obiady... I tak sobie myślę, że ten pięknie zilustrowany zbiór wierszy będzie wspaniałym prezentem dla dzieci, ale również dla nas dorosłych. Dla rodziców i dla dziadków. To właśnie w ich wykonaniu ta poezja otrzyma prawdziwe brzmienie i z pewnością stanie się okazją do wspomnień... To dziadkowie będą najlepszymi przewodnikami po tych wierszowanych opowieściach. Wy tłumaczą czym jest ściernisko, pora młócki, kwadryga i jak wygląda bułany koń. Nadchodzące święta mogą być dobrą okazją do zrobienia prezentu w postaci tego wydania. Prezentu, który można będzie potem czytać w rodzinnym gronie.

O Szczurku – Krokodylku

Dla szczurów i nie – szczurów od lat 7 do 77.

Wybór wierszy dla dzieci,

tekst: Maria Gorzechowska

ilustracje: Anna Rudnicka - Litwinek

Wydawnictwo Marruda, 2018

**Poleca –
Monika Wilczyńska
SzczecinCzyta.pl**

Codziennie Polskę tworzyMy

6 listopada w auli Pałacu Młodzieży odbyła się uroczystość z okazji wernisażu prac plastycznych Miejskiego Konkursu Plastycznego pod hasłem: „*Codziennie Polskę tworzyMy*”, który zorganizowany został z okazji 100-lecia obchodów Święta Niepodległości Polski. Organizatorem był Pałac Młodzieży – Pomorskie Centrum Edukacji w Szczecinie.

10-lecie Akademii Edukacji Przedszkolaka
Pałac Młodzieży -PCE w Szczecinie

Czego Uczą Dzieci (2)

„Na zawsze ponosisz odpowiedzialność za to, co oswoiłeś”

/Mały Książę/

W drugiej odsłonie C.U.D-u chcę Wam zaproponować kilka kwestii do przemyślenia i refleksji, licząc, że może kogoś zainspiruję.

Istotą dzieciństwa jest rozwój poprzez aktywizację sensoryczną, w której dominuje obserwacja i naśladowanie wyrażane w aktywności zabawowej. To czas, kiedy dziecko buduje swoją tożsamość i eksponuje nam siebie. To od naszej odpowiedzialności zależy jak dużo zauważymy, a ile nam umknie. Jak to wykorzystamy, by wspierać i pomagać w oswojaniu dziecka z życiem.

I. NIKT NIE JEST IDEALNY

Nie ma idealnej mamy i idealnego taty. Nie istnieje żadne matematyczne równanie na wychowanie. Nie napisano dotąd idealnego poradnika, który wyposaży nas w moc wychowawczą. Pamiętajmy o tym. To pomoże nam poczuć się bezpiecznie, oddali lęk i złagodzi niepewność. Nie bójmy się pytać, rozmawiać, konsultować, błędzić, mylić i wątpić.

II. PATRZMY ZAWSZE W TYM SAMYM KIERUNKU

Rozmawiamy w gronie rodzinnym o wizji wychowawczej. Poszukajmy optymalnego, naszym zdaniem, stylu wychowawczego. Pamiętajmy jak ważne są w odpowiedzialnym wychowaniu spójność oddziaływań, jednakowe zaangażowanie i uczestnictwo w życiu dziecka obojga rodziców.

III. BĄD•MY KONSEKWENTNI

I tu każdy z nas może bić się w pierś. Wiem doskonale, że bywa z tym różnie, a najczęściej ciężko. Pracujmy nad sobą w tym obszarze, szczególnie w przypadku zachowań agresywnych. Trwanie przy swoim stanowisku, brak wahania w na-

tychmiastowej reakcji i nieustępliwość to niezmiernie ważne umiejętności. Nawet za cenę buntu, krzyku, ostrej opozycji i nierzadko przykrości ze strony dzieci, bądźmy nieugięci. Wyjaśnijmy przyczynę swojej postawy. Porozmawiajmy z nimi o konsekwencjach takiego zachowania. Uświadamiajmy, że ich może spotkać to samo....agresja rodzi agresję.

IV. ZAUFAMY

Nie chuchajmy dzieciom na plecy. To przygarbia ich pewność siebie. Nie drżymy, gdy wyjdą do swojego pokoju i zamkną drzwi. Zostawmy im przestrzeń i miejsce na swobodną zabawę, wybór aktywności oraz samodzielną realizację. To w przyszłości zaowocuje wiarą w siebie, w swoje umiejętności i podejmowane decyzje.

V. NIE WOLNO NAM MOWIĆ „NIE WOLNO!”

Nie dopuścimy, by dialog z naszymi dziećmi kończył się na krótkim „nie wolno!”. To dla nich żaden przekaz. Jeśli słyszą ten fatalny zwrot tysięcy razy dziennie to się na niego uodporniają. Dokończmy zdanie – powiedzmy dlaczego nie wolno. Poszukajmy razem odpowiedzi w książkach, bajkach, historiach „z życia wziętych”. Odwołajmy się do przeżyć naszych dzieci, ich doświadczeń.

VI. NIE SCHLEBIAMY

Jak ktoś nam mówi setki razy, że jesteśmy super wspaniali, piękni, atrakcyjni, zabawni, zdolni itp. to czy w to wierzymy? No właśnie! Dzieci mają tak samo. Jeśli wszystko, co robi jest dziełem sztuki, a to jak się zachowa to kindersztuba najwyższych lotów, to straci motywację do rozwoju.... Skoro wszystko jest tak cudne, to po co się wysilać? Pochwalmy za konkret, nie za całokształt.

VII. NIE POPADAMY W SCHEMATY I RUTYNĘ

Dzień do dnia podobny. Plan na lodówce wypełniony po brzegi. Kot i pies dokładnie

wiedzą, o której zaparkujemy samochód przed domem. Lodówka wie, kiedy czas na posiłek, a kanapa na odpoczynek. TV gada i mieni się bez przerwy barwnymi plamami. Nuda! Nic się nie dzieje. Taki scenariusz zabija kreatywność i rodzi rutynę. Nie dopuścimy do tego, zaskakujmy siebie nawzajem pomysłami. Cieszymy się życiem! Pokazujmy naszym dzieciom jak istotne w życiu są pasje, hobby, zainteresowania. Spotykajmy się z przyjaciółmi i znajomymi. Wychodźmy razem do teatru, kina, na wystawy. Chodźmy na spacer po parku. Małe szczęścia w naszym zabieganym życiu mają magiczną moc. Ładują nam akumulatory i są jak SPA dla duszy.

VIII. POZNAWAMY SWOJE DZIECKO

Pytajmy o uczucia, myśli, marzenia, plany. Obserwujmy je w zabawie, smutku, radości i nudzie. Wsłuchujmy się w to, co do nas i o nas mówią. Bądźmy świadomi ich mocnych i słabszych stron. Wzmacniajmy i chrońmy, gdy tego potrzebują. To rodzi między nami więź, buduje poczucie wspólnoty i tka łańcuch wspomnień pełen bliskości i miłości.

„WASZE DZIECI NIE SĄ WASZĄ WŁASNOŚCIĄ: SĄ SYNAM I CÓRKAMI SAMEJ MOCY ŻYCIA. JESTEŚCIE ICH RODZICAMI, ALE NIE STWORZYTELAMI...”

WY JESTEŚCIE JAK ŁUK, Z KTÓREGO WASZE DZIECI, JAK ŻYWE STRZAŁY, ZOSTAŁY WYRZUCONE NAPRZÓD”.

/Gibran Kahlil/

Życzę nam wszystkim najlepszych łuków, a naszym dzieciom wysokich i dalekich lotów.

Iga Kamela

– nauczyciel Akademii Edukacji Przedszkolaka w Pałacu Młodzieży oraz animator zajęć muzycznych w szczecińskich placówkach oświatowych

Po raz trzeci dotarła do Pałacu Młodzieży!

Krokusowa Rewolucja

Akcja narodziła się 7 lat temu i przerosła najśmielsze oczekiwania jej pomysłodawczyni – **Marii Myśliwiec**, która wraz z **Sylwiuszem Mołodeckim „Zielone Ogrody”** postanowiła „przenieść” krokusowe kobierce z Jasnych Błoni do innych części naszego miasta. Do Krokusowej Rewolucji dołączyły placówki oświatowe i wychowawcze, wspólnoty mieszkaniowe, spółdzielnie i osoby prywatne. Dzięki temu od kilku lat Szczecin rozkwita wiosną krokusami!

25 października dzieci z Akademii Edukacji Przedszkolaka uczestniczyły w pogadance na temat tej akcji. Pan Sylwiusz Mołodecki wytłumaczył maluchom, że mała cebulka wsadzona przez nich w ziemię jesienią – zakwitnie wieloma kolorami już wiosną. Przy okazji również wraz z Marią Myśliwiec, przypomniał dzieciom jak ważne jest to, by dbać o czystość swoich osiedli i całego miasta. „*Pamiętajcie, by sprzątać po swoim piesku, gdy wyjdziecie z nim na spacer*” – prosił. Aby o tym nie zapomnieć, każdy przedszkolak otrzymał dla swojego pieska zawieszkę z napisem „*Sprzątają po mnie*”.

Deszczowa, wietrzna pogoda przesunęła sadzenie krokusów na piątek. Tego dnia przedszkolaki z grupy II i III wyruszyły (zaopatrzone w jednorazowe rękawiczki) sadzić krokusy! Dostarczyło to im wielu pozytywnych wrażeń. Na efekty trzeba będzie trochę poczekać, ale już wiosną będą wypatrywać kolorowych kwiatów przed Pałacem.

Szczeciński Program Edukacji Wodnej i Żeglarskiej „Morze przygody – z wiatrem w żaglach”

Uniwersytet Dziecięcy Morskiego Centrum Nauki i ZOZZ

Ruszyła Szczecińska Szkoła Jungów 2018

Edukacyjna ponadprogramowa oferta morskiego i żeglarskiego Szczecina, dla uczniów szkół podstawowych, wzbogaciła się od października 2018 o **Dziecięcy Uniwersytet im. prof. Jerzego Stelmacha – Szczecińską Szkołę Jungów**. Formalnie Szkoła Jungów została powołana na bazie porozumienia pomiędzy Morskim Centrum Nauki a Zachodniopomorskim Okręgowym Związkiem Żeglarskim, uroczystie podpisanego w czerwcu br. (o czym już pisałem). Ze strony MCN projektem kieruje Patrycja Skrobicka – specjalista ds. edukacji MCN, a koordynatorem Szkoły Jungów – ze strony ZOZZ – jest Wiesław Seidler, od wielu lat mocno zaangażowany w szczecińską morską edukację dzieci i młodzieży. Nabór kandydatów do Szkoły odbył się w czerwcu, a ze strony rodziców, zainteresowanych dalszą potencjalną karierą morską młodych „jungów”, napłynęło ponad 60 zgłoszeń – na 20 miejsc - nie tylko ze Szczecina, ale i z regionu, m.in. z Wałcza. Właśnie uroczystym wręczeniem indeksów małym „studentom” i pierwszym wykładami – o Wszechoceanie – zaczęły się w sobotę 20 października zajęcia w Szkole Jungów.

Biura Morskiego Centrum Nauki już funkcjonują na Łasztowni, ale baza dydaktyczna dopiero zostanie zbudowana, dlatego tegoroczne zajęcia i warsztaty praktyczne Szkoły Jungów odbywały się będą m.in. w Starej Rzeźni, w Akademii Morskiej, w pracowniach ZUT, w Centrum Eureka, w Zachodniopomorskim Centrum Edukacji Morskiej i Politechnicznej, a

także na żaglowcu „Kapitan Borchardt” i w Centrum Żeglarskim. Wykładowcami będą właśnie m.in. naukowcy AM, ZUT i US, a także praktycy – kapitanowie, żeglarze, instruktorzy PZZ, i inni. Pierwsze zajęcia odbyły się w sobotę w gościnnym Kubryku Literackim w Starej Rzeźni, gdzie na początek spotkali się jungowie, ich rodzice, a czasem też ...dziadkowie. Przejęci młodzi słuchacze odebrali indeksy, wręczone im przez koordynatorów Szkoły, potem zgłębiali wspólnie tajemnice naszej Błękitnej Planety i Wszechoceanu, w tym oceanografię i życie mórz i oceanów, rośliny, bezkręgowce i kręgowce morskie, giganty oceanu - ryby i wieloryby, a także ... krakeny i syreny. Poradzili sobie z ćwiczeniami, w tym z rozpoznawaniem wody słodkiej i słonej, z rozmieszczeniem oceanów na mapie, poznali bezkręgowce i ryby słodkowodne i morskie, itp. (jak na zdjęciach).

Pierwszymi wykładowcami byli – Wiesław Seidler, pasjonat morza, emerytowany nauczyciel akademicki WSM, pomysłodawca i wieloletni koordynator Szczecińskiego Programu Edukacji Morskiej, i prof. dr hab. Andrzej Witkowski – profesor nauk o Ziemi, Kierownik Zakładu Paleooceanologii US, członek PAN. Ich wykład, demonstracje i prezentacje multimedialne bazowały na własnych doświadczeniach, rejsach i ekspedycjach, przenosząc jungów na dalekie morza, oceany i niezwykle zakątki Błękitnej Planety. Wśród eksponatów był np. ząb kaszalota, skamieniały ząb rekina, muszle „szumią-

ce” morzem, koralowce, itp. Na koniec był jeszcze krótki wykład o kotwicach okrętowych i pamiątkowe wspólne zdjęcie przy jednej z nich, na Skwerze Kapitanów, obok Starej Rzeźni. Wśród uśmiechniętych jungów są z pewnością przyszli kapitanowie lub mechanicy okrętowi, przyszli ludzie morza, ludzie morskiego Szczecina i Pomorza Zachodniego...

Przypomnę, że multimedialne centrum miało powstać pierwotnie jako Muzeum Morskie – oddział Muzeum Narodowego w Szczecinie, ale w 2017 roku radni sejmiku zdecydowali, że będzie to jednak osobna instytucja kultury Województwa Zachodniopomorskiego. Morskie Centrum Nauki ma być wybudowane do 2021 r. i kosztować ponad 80 mln zł, a środki będą pochodzić z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego – w tym 60 mln zł z dofinansowania unijnego, a reszta z budżetu województwa. Na Łasztowi, na placu przed „dzwigozaurami”, rozpoczęły się już prace przygotowujące teren inwestycji, w tym rozbiórkowe. Opracowane i zatwierdzone są też projekty architektoniczne Centrum, a także koncepcje wystaw i ponad 220 nowych interaktywnych ekspozycji dydaktycznych i poznawczych, co będzie uzupełnione jeszcze o ok. 200 ekspozycji udostępnionych przez Muzeum Narodowe w Szczecinie. Szczecin będzie bliżej morza... (więcej na centrumnauki.eu)

Tekst i zdjęcia: Wiesław Seidler

Żaglowiec „Kapitan Borchardt” i jego patron kpt. Karol Olgierdt Borchardt – *pędzłem, kredką* i obiektywem uwieczniony

25 października 2018 r. na żaglowcu „Kapitan Borchardt” odbyło się uroczyste Podsumowanie konkursów artystycznych zorganizowanych z okazji 100-lecia istnienia statku.

W ramach obchodów Jubileuszu żaglowca przeprowadzono 3 konkursy:

- **Konkurs Plastyczny „Portret Kapitana Karola Olgierda Borchardta”**, organizowany przez Szkołę Podstawową Nr 23 w Szczecinie w kategorii oddziałów przedszkolnych klas 1-3 szkół podstawowych

- **Konkurs Plastyczny „Żaglowiec Kapitan Borchardt – pędzłem i kredką”**, organizowany przez Szkołę Podstawową Nr 41 z Oddziałami Integracyjnymi w Szczecinie, w kategorii klas 4-8 szkół podstawowych

- **Konkurs Fotograficzny „Kapitan Borchardt w fotografii”**, organizowany przez Zespół Szkół Nr 3 w Szczecinie, dla szkół podstawowych, w tym z oddziałami gimnazjalnymi i szkół średnich.

Konkursy przygotowane zostały we współpracy z Fundacją im. Karola Olgierda Borchardta oraz pod patronatem Szczecińskiego Programu Edukacji Wodnej i Żeglarskiej.

Ogółem na konkursy wpłynęły prace z 15 szkół i 2 oddziałów przedszkolnych.

Laureatami zostali:

- **Konkurs Plastyczny „Portret Kapitana Karola Olgierda Borchardta”**

– Kategoria Oddziałów Przedszkolnych:

I miejsce – **Nikoła Zyngiel** – PP 27

II miejsce – **Jakub Ochwat** – SP 5 (oddział przedszkolny)

III miejsce – **Mateusz Kondraciuk** (oddział przedszkolny)

– Kategoria klas 1-3

I miejsce – **Anna Filińska** – SP 41 z OI

II miejsce – **Diana Zych** – SP 41 z OI

III miejsce – **Olga Stróżyk** – SP 23

- **Konkurs Plastyczny „Żaglowiec Kapitan Borchardt – pędzłem i kredką”**

I miejsce – **Wiktoria Gołoś** – SP 54

II miejsce ex aequo – **Dominik Jakóbczyk** – SP 54 oraz **Miłosz Kubik** – SP Towarzystwa Salezjańskiego

III miejsce ex aequo – **Jakub Kukliński i Maciej Boruch** – SP Towarzystwa Salezjańskiego
Wyróżnienia:

Ignacy Grzejda – SP Towarzystwa Salezjańskiego

Julia Lniak – SP 23

Oliwia Grobelna – SP 28

Paulina Pruszkowska – SP 41 z OI

• **Konkurs Fotograficzny „Kapitan Borchardt w fotografii”**

– Kategoria Szkół Podstawowych, w tym z Oddziałami Gimnazjalnymi:

I miejsce – **Julia Olechnowicz** – SP 68

II miejsce – **Maria Orlowska** – SP 51

III miejsce – **Seweryn Andreleczyk** ze SP 35

– Kategoria Szkół Średnich

Wyróżnienia:

Michał Pluciennik z MOS 2

Michał Giermakowski z LO 4

Sandra Wachowska z TE 1

Na uroczystości gościł między innymi Inspektor, Główny Specjalista Wydziału Oświaty w Szczecinie – **Grzegorz Janowski**.

Uroczystość wręczenia dyplomów i nagród urozmaicona została programem artystycznym przygotowywanym przez uczniów SP 23, SP 41 z OI, ZS 3.

W programie przedstawiono humorystyczne scenki z życia Karola Olgierda Borchardta, piosenki i tańce marynistyczne, odegrano i odśpiewano Hymn żaglowca. Fundacja im. Karola Olgierda Borchardta przygotowała film o żaglowcu.

Pamiątkowe zdjęcie i poczęstunek w messie zintegrował gości i organizatorów imprezy, a wszyscy chętni mieli możliwość zwiedzania żaglowca.

Dziękując uczestnikom i ich opiekunom, **Wa-**

ławowi Jefimowiczowi, Jolancie Gałązowskiej i Monice Chmielewskiej, współorganizatorom– m.in. Fundacji im. K.O. Borchardta, uczniom z SP 23, 41 z OI, ZS 3 oraz wszystkim, którzy służyli pomocą i dobrą radą.

Organizatorzy: **Bożena Thomsen**, SP 23

Karina Czerechowicz, Jolanta Radomska, SP 41 z OI

Barbara Biernat – ZS 3

Halina Maińska – Fundacja im. Karola Olgierda Borchardta

Sesja Morska – „Rejsy Odkrywców – Szlakiem Miast Partnerskich Miasta Szczecina”

Rok 2018 jest rokiem 100-lecia odzyskania przez Polskę Niepodległości. W ramach szczecińskiego projektu „Codziennie Polskę TworzyMY” i Szczecińskiego Programu Edukacji Wodnej i Żeglarskiej w dniach 23.06.-01.09.2018 odbyła się wyprawa żeglarska „Rejsy Odkrywców – Szlakiem Miast Partnerskich Miasta Szczecina”.

W wyprawie organizowanej przez Miasto Szczecin i Pałac Młodzieży wzięło udział 200 uczniów z szczecińskich szkół. W ciągu 56 dni w 4 rejsach przepłynięto ponad 2000 Mm. Wyprawa zorganizowana została w oparciu o 2 miejskie jachty Centrum Żeglarskiego – S/y Dar Szczecina, S/y Urtica oraz wycarterowanego żaglowca STS Kapitan Borchardt.

We wtorek 13 listopada 2018 w auli Pałacu Młodzieży odbyła się sesja „Nasze Rejsy 2018”, podsumowująca ten projekt. W obecności Prezydenta Miasta Szczecina **Piotra Krzystka** i Dyrektora Pałacu Młodzieży **Elwiry Rewcio**, kapitanów jachtów, wychowawców i uczestników wyprawy odbyło się omówienie tej żeglarskiej przygody. Sesję swoim występowaniem rozpoczęły maluszki z PP Nr 27 „Żagielek” a piosenkę wykonał najmłodszy uczestnik wyprawy, **Jakub Podgórný**.

Komandor wyprawy **Kapitan Mieczysław Ircha** dokonał podsumowania celów rejsów, które były okazją do spotkań z władzami miast partnerskich miasta Szczecina. Podkreślił dalszą współpracę w zakresie edukacji, wymiany młodzieży, wspólnych rejsów, programów ekologicznych, dbania o czystość Bałtyku.

Miastami do których zawitały nasze jednostki były: Kłajpeda, Bremerhaven, Esbjerg, Rostock, Lübecka, Malmö i Greifswald. W każdym z tych miast wręczane były okolicznościowe ryngrafy i kokardy narodowe. Młodzież prezentowała przygotowane na tę okazję tańce. Jednym z nich był nasz narodowy – polonez.

Jak zawsze tak wielkie przedsięwzięcie nie odbyło by się, gdyby nie ludzie, którzy pomogli w jego realizacji. Podczas sesji, Prezydent Miasta

wraz z Dyrektorem Pałacu Młodzieży, wręczyli wszystkim wspierającym ten niezwykle projekt, okolicznościowe dyplomy i upominki, jako wyraz podziękowania za ich pracę.

Młodzi uczestnicy wyprawy **Maria Orłowska**, **Albert Huderewicz** i **Hubert Sowa** przygotowali prezentację multimedialną i opowiedzieli podczas spotkania, o swoich wrażeniach z rejsów. W 3 rejsie na STS Kapitan Borchardt brała udział **Katarzyna Wolnik-Sayna**, dziennikarka z Polskiego Radia Szczecin. I właśnie tam, na pokładzie żaglowca, przy jej pomocy młodzi uczestnicy rejsu, stworzyli reportaż. Efekt tej pracy, poparty prezentacją multimedialną, mogli usłyszeć wszyscy uczestnicy uroczystej sesji.

Sesję zakończono wspólnym tańcem, który był wspomnieniem wspólnie przeżytych chwil.

Mamy nadzieję, że tego rodzaju działań będzie jeszcze wiele....

Do zobaczenia na pokładach jednostek!

Tekst: Jolanta Gałęzowska

Zdjęcia: Monika Wilczyńska

Zamknięcie sezonu 2018 Centrum Żeglarskiego Udany 10. sezon za nami!

Tradycyjnie przy dźwiękach hymnu państwowego, w ostatnich promieniach słońca, zawsze w przyjaznej atmosferze, zakończyli sezon żeglarski 2018. Był jak zwykle "Żagielek", bandera na maszcie została ceremonialnie opuszczona, były odznaczenia i wyróżnienia, było ognisko. Młodzi żeglarze pozostali jednak na wodzie, były więc także regaty, a tak naprawdę sezon żeglarski w Centrum Żeglarskim trwa cały rok... (WS)

Jak co roku, w przedostatni weekend października przedstawiciele i wychowankowie Centrum Żeglarskiego oraz miłośnicy sportów żeglarskich spotkali się, by podsumować miniony sezon 2018 roku i po raz ostatni wypłynąć na wody Jeziora Dąbie. W sobotnie południe 20 października oficjalnie zakończyliśmy tegoroczny sezon żeglarski. Uroczystości rozpoczęły się od występów przygotowanych przez dzieci z przedszkola "Żagielek". Później przy dźwiękach hymnu państwowego bandera powiewająca na maszcie przy placu apelowym Centrum została opuszczona, i nadszedł czas podsumowań...

– Zakończenie sezonu jest najlepszą okazją do tego, aby podziękować wszystkim, którzy przez ten rok byli z nami. Mam nadzieję, że w przyszłym roku spotkamy się w takim samym gronie, a może i nawet większym – mówił Łukasz Pundyk, dyrektor Centrum Żeglarskiego. – Z myślą o naszych wychowankach cały czas się rozwijamy. W tym roku na terenie naszego obiektu pojawił się nowy plac zabaw, który powiększył naszą strefę rekreacyjną.

Sobotnie zakończenie jubileuszowego dla Centrum już dziesiątego sezonu żeglarskiego (wcześniej był to Ośrodek Morski Pałacu Młodzieży, było doskonałą okazją do wręczenia odznaczeń i wyróżnień dla podopiecznych. Na szczególne wyróżnienie zasłużył Jakub Guźlecki, który w tym sezonie zdobył srebrny medal i tytuł wicemistrza Polski w Mistrzostwach Polski Młodzików w windsurfingu.

Miniony sezon owocował też w wiele ciekawych projektów i wydarzeń. Tak w regularnych całorocznych zajęciach sekcji żeglarskich uczestniczyło blisko 230 dzieci i młodzieży, a kolejnych 200 dzieci spędziło razem z nami wakacje, podczas sześciu letnich turnusów. Ponadto 30 dzieci brało udział w stacjonarnych obozach i kursach żeglarskich. Na naszej przystani organizowaliśmy także wymiany polsko-niemieckie. Od kwietnia do października organizowaliśmy kilkudniowe rejsy i wyprawy, na naszych jednostkach, z udziałem ponad 200 chętnych – był to m.in. rocznicowy Rejs Odkrywców „Szlakiem Miast Partnerskich”, z okazji 100-lecia niepodległości Polski, oraz spływ kajakowy wokół Bornholmu. Tylko w krótkich promocyjnych rejsach w czasie tegorocznych Dni Morza uczestniczyło aż 1.480 osób (!).

Teraz przy podsumowaniu sezonu nie możemy zapomnieć o naszej licznej młodzieżowej reprezentacji Szczecina w międzynarodowych regatach TTSR 2018 – tym razem 106 osób, która znowu pokazała się z najlepszej strony, po raz kolejny zdobywając zaszczytny tytuł „The best crew in the parade”. To z naszą reprezentacją na pokładzie „Fryderyk Chopin” zakończył regaty na miejscu 2. w klasie A, a „Dar Szczecina” zajął 3. miejsce w klasie C. Ponadto Centrum było organizatorem aż 14 młodzieżowych regat, m.in. w klasach: Micro, FINN, Laser, Optimist, oraz 505. Rozegraliśmy także dwie edycje Meczów na Odrze, oraz świętowaliśmy 40-lecie jachtu „Zryw”, i 100-lecie żaglowca „Kapitan Borchardt”. Uczestniczyliśmy także w organizacji miejskich imprez – w tym w Dniach Morza, Dniach Skandynawskich, w odsłonięciu pomnika Kota Umbriagi w Alei Żeglarzy na Bulwarze Piastowski, i w Dniach Odry. Na naszej pływającej scenie wystąpiło około 30 zespołów, z szantą i piosenką żeglarską. Witaliśmy też wszystkie żaglowce i okręty marynarki wojennej, wpływające do Szczecina.

Dziękujemy za wspólnie spędzony sezon żeglarski 2018 roku! Pozostajemy nadal na wodzie. Zapraszamy do bieżącej i dalszej współpracy...

Celina Wołosz

– rzecznik prasowy Centrum Żeglarskie

Zdjęcia: Jolanta Gałęzowska i Wiesław Seidler
(więcej zdjęć na okładce na str. 33)

Pasowanie „marynarzy” z „Żagielka” Płyną dobrym kursem

Płyną dobrym morskim kursem od wielu lat, w tym od 1997 roku już pod nazwą „Żagielek”, kiedy to Przedszkole Publiczne Nr 27 przystąpiło też do Szczecińskiego Programu Edukacji Morskiej. Teraz „Żagielek” to jedna z 10 placówek przedszkolnych, nadal jedna z najlepszych i wiodących, na blisko 50 Szkolnych Kół Edukacji Morskiej, wpisanych w ramy obecnego Szczecińskiego Programu Edukacji Wodnej i Żeglarskiej, realizowanego przez Pałac Młodzieży, pod merytoryczną opieką Wydziału Oświaty. Te „morskie” przedszkola są najlepszym przykładem edukacyjno-morskiego sukcesu Programu – w skali miasta, regionu i kraju – świetnie wpisując się w programowe hasło: „*Od przedszkolaka do studenta Akademii Morskiej*”. Tak było też 23 października, kiedy w „Żagielku” odbył się tradycyjny jesienny „Chrzest morski”, z udziałem m.in. mundurowych gości – studentów i wykładowców Akademii Morskiej, którzy kiedyś byli ...po drugiej stronie, też przeszli taki chrzest jako wychowankowie tego przedszkola, dzisiaj są ludźmi morza, a ich dzieci były teraz na ich miejscu (na zdjęciach) (czytaj więcej)...

Do wieloletnich tradycji przedszkola należy też m.in. udział w powitaniach i pożegnaniach wizytujących Szczecin żaglowców i okrętów MW, a występy w wykonaniu „wilczków morskich” z PP 27 często ubarwiają imprezy organizowane m.in. przez miasto, jak Dni Morza, Piknik nad Odrą, czy finały międzynarodowych regat TTSSR. To ich taniec i szanty są też stałym akcentem otwarcia i zamknięcia sezonu Centrum Żeglarskiego (jak w sobotę 20 bm.), z którym od lat PP 27 współpracuje. Właśnie goście z Centrum, i z Pałacu Młodzieży, też brali udział w dzisiejszym święcie „marynarzy” z „Żagiel-

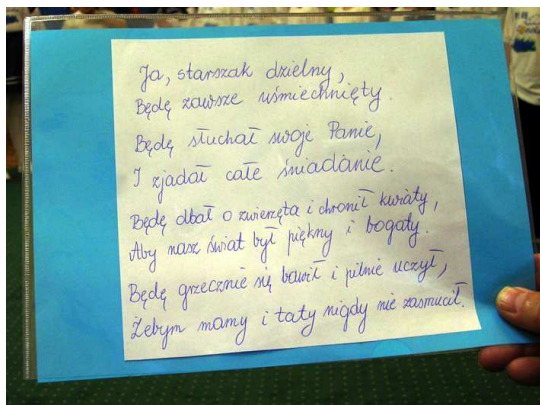
ka”, i mieli dla nich morskie prezenty. Specjalnym gościem był też oczywiście Neptun z małżonką Salacją, a chrzest morski przeszli także – bez taryfy ulgowej – wolontariusze z międzynarodowego Programu Erasmus (na zdjęciach), od kilku lat wspomagający kadrę niektórych szczecińskich placówek oświatowych, w tym PP 27...

Dziś „Żagielek” – i pozostałe „morskie” przedszkola – to dobry przykład wspólnego działania nauczycieli, dzieci, rodziców i przyjaciół edukacji morskiej, na rzecz pielęgnowania morskich i żeglarskich tradycji Szczecina i Pomorza Zachodniego, i naszego miejsca na morskiej mapie Rzeczypospolitej...

Tekst i zdjęcia:
Wiesław Seidler

Pasowanie na żeglarza

Tak brzmiało ślubowanie grupy sześciolatków pasowanych na żeglarzy w PP Nr 65 „Zatoczka”. Na to święto dzieci przygotowały bogaty repertuar artystyczny, dla zaproszonych gości i rodziców. Ślubowanie poprowadził Pan Wacław Jefimowicz, członek Kapituły Szczecińskiego Programu Edukacji Wodnej i Żeglarskiej. Pasowania na żeglarza dokonał **Piotr Owczarski**, żeglarz, instruktor kajakarstwa, pomysłodawca Alei Żeglarzy. Świeżo mianowanym żeglarzom wręczono dyplomy, medale i wiele upominków. Uroczystość zakończyła się dzieleniem wspaniałego prezentu od rodziców – tortu.

Maluchom życzymy wielu wspaniałych przygód żeglarskich.

Tekst i zdjęcia: Jolanta Gałęzowska

Na Cmentarzu Centralnym w Szczecinie

Pożegnaliśmy Przyjaciela – Śp. Danutę Kopacewicz

Najpierw mszą św. żałobną odprawioną w kościele OO. Dominikanów, a potem ceremonią pogrzebową na Cmentarzu Centralnym w Szczecinie, w czwartek 4 października br., pożegnaliśmy tłumnie śp. Danutę Kopacewicz, jednego z najwspanialszych naszych żeglarzy.

Przy urnie w Kaplicy Głównej, i przy rodzinnym grobie, gdzie spoczęła obok swojej Matki, zgromadziło się liczne grono Rodziny, liczni żeglarze, w tym m.in. z Klubu Kapitanów Jachtowych, i przyjaciele, których miała wielu w Szczecinie, w kraju i w świecie. Byli też załoganci Jej ukochanego „Daru Szczecina”, była mundurowa młodzież z Zachodniopomorskiego Centrum Edukacji Morskiej i Politechnicznej z ul. Hożej, byli koledzy - stoczniowcy z byłej Stoczni Szczecińskiej, przedstawiciele Centrum Żeglarskiego, Pałacu Młodzieży i Szkolnych Kół Edukacji Morskiej, morskiego Szczecina, i wiele innych osób. Śp. Danutę wspominała Rodzina i Przyjaciele.

Występując w imieniu wszystkich naszych żeglarzy, i w imieniu Zarządu ZOZZ, i składając kondolencje rodzinie, w ciepłych i serdecznych słowach pożegnał Śp. Danutę Wiesław Seidler; powiedział m.in.: „Zebraliśmy się dzisiaj tak licznie nie tylko po to, by pożegnać nestorkę szczecińskich żeglarzy, niezastąpioną Matkę Chrzestną „Daru Szczecina”, świetnego żeglarza, ale i po prostu wspaniałego Człowieka, Naszego Przyjaciela, naszą śp. Danusię. Urodziła się daleko od morza, na kresach II Rzeczypospolitej, na Wołyniu, w patriotycznej rodzinie, była podczas II wojny żołnierzem AK, po wojnie nie mogła pozostać w rodzinnych stronach, które zostały zagarnięte przez Sowieców. Tak po wojnie trafiła do Szczecina, jak wielu kresowiaków, i tu „zakotwiczyła” już na całe życie (...) Już od pierwszych lat w Szczecinie związała się z żeglarstwem, odnosiła krajowe sukcesy na bojerach, a oprócz pracy zawodowej w byłej Stoczni Warszawskiej była znaną i powszechnie lubianą przez żeglarzy działaczką SOZZ, przez wie-

le lat pełniąc obowiązki Sekretarza Okręgu. To wtedy, w trudnych PRL-owskich czasach, kiedy żeglarstwa morskiego nie można było uprawiać tak swobodnie jak teraz, nasi żeglarze zawsze mogli liczyć na jej pomoc (...) Już jako znana żeglarka i działaczka została Matką Chrzestną flagowego jachtu naszego miasta „Daru Szczecina”, o Jej rolę nie ograniczyła się tylko do wypowiedzenia formułki „Płyni po morzach i oceanach...”, ale została prawdziwą „matką”, opiekunką i dobrym duchem jachtu, jego kapitanów i wszystkich załóg. Będzie teraz brakowało jej matczynej opieki i jej wielkiego serca. Kto teraz Ją zastąpi? (...)

Żegnaj, Nasz Przyjacielu! Danusia, na zawsze pozostaniesz w naszej pamięci, we wdzięcznej pamięci Rodziny i Twoich Przyjaciół, i całej szczecińskiej i zachodniopomorskiej braci żeglarskiej!!! Będzie nam Ciebie brakowało!!!”

Śp. Danutę wspominał też, ze specjalnym przesłaniem od Niej, kapitan-senior Wojtek Jacobson. Jej mogiłę pokryły liczne wieńce, kwiaty i znicze. Później odbyło się też żeglarskie spotkanie w Marinie PTTK, przygotowane przez Jej serdecznych przyjaciół Olę i Andrzeja Kocewiczów, z zapowiedzią specjalnego wspomnieniowego wieczoru – w listopadzie br. – poświęconego pamięci Śp. Danuty Kopacewicz... (WS, JCh)

Zdjęcia: Janusz Charkiewicz

DANUTA KOPACEWICZ - ur. 1 października 1926 r. w Niehnieviczach, woj. Nowogródzkie, zm. 30 września 2018 r. Pochodziła z kresowej rodziny patriotycznej; w czasie II wojny światowej żołnierz AK, sanitariuszka (1943), od VI 1944 do X 1945 żołnierz

I Armii Wojska Polskiego w stopniu kaprała. Wykształcenie średnie, zawód: ekonomistka.

Znana i powszechnie lubiana szczecińska żeglarka, serdeczny przyjaciel wszystkich żeglarzy, jedna z najbardziej zasłużonych działaczek i pracowników SOZZ i ZOZZ. Sędzia żeglarski I kl., sternik jachtowy i lodowy, żeglarz regatowy. **Matka chrzestna „Daru Szczecina”**, flagowego jachtu naszego miasta, Ambasadora Szczecina. Była też społeczną działaczką PCK. Od 1948 r. mieszkała w Szczecinie, pracowała w Spółdzielni Spożywców „Społem” (1952-1956), i w Stoczni Szczecińskiej im. A. Warskiego (1957-1982).

Z żeglarstwem związana od 1952 r., członek Ligi Morskiej (od 1952), LPŻ (1953-1963), JK AZS Szczecin (1963-1966), JK „Stal Stocznia” Szczecin (1967-1982). W latach 50. XX w. brała udział w bojerowych regatach Okręgu Szczecińskiego i w Mistrzostwach Polski w kl. H na je-

ziorze Niegocin; zdobyła bojerowe wicemistrzostwo Polski w kl. Monotyp XV (1955), i zajęła III m. w bojerowych MP (1956). Odbyła też wiele rejsów morskich, m.in. na jachtach: „Chrobry”, „Dar Szczecina” i „Zew Morza”, a w grupie jachtów towarzyszących uczestniczyła też w Olimpiadzie żeglarskiej Kiel-72.

Była znaną szczecińską żeglarką i jedną z najbardziej zasłużonych działaczek SOZZ i ZOZZ. Była wieloletnim członkiem Zarządu SOZZ, Sekretarzem Okręgu (1957-1973), i członkiem Komisji Historii Żeglarstwa ZOZZ (2007-2012). W 1969 r. została **matką chrzestną flagowej jednostki naszego miasta – „Daru Szczecina”**, od 2012 r. Honorowego Ambasadora Szczecina. Przez wszystkie późniejsze lata - aż do bieżącego roku – była prawdziwą „matką”, opiekunką i dobrym duchem „Daru Szczecina”, jego kapitanów i wszystkich załóg, które zawsze żegnała na wyjściu w morze i witała ciastem po powrocie do macierzystej przystani, często też uczestnicząc w rejsach swojego „chrześniaka” (jak na zdjęciach). Będzie teraz brakowało jej matczynej opieki i jej wielkiego serca...

Wielokrotnie odznaczana i wyróżniana za osiągnięcia żeglarskie, w tym m.in. : Odznaką Honorową PZZ „Zasłużony Działacz Żeglarstwa Polskiego” (1968), Medalem 50-lecia Żeglarstwa Polskiego (1974), Odznaką Honorową ZOZZ „Zasłużony dla Szczecińskiego Żeglarstwa” (2006), Medalem PZZ „Za Szczególne Zasługi dla Żeglarstwa Polskiego” (2005), Medalem „65 lat żeglarstwa polskiego na Pomorzu Zachodnim” (2010), Medalem „70 lat żeglarstwa polskiego na Pomorzu Zachodnim” (2015), Za działalność na rzecz PCK otrzymała Odznakę Honorową Polskiego Czerwonego Krzyża.

Danusia, na zawsze pozostaniesz w naszej pamięci, we wdzięcznej pamięci całej szczecińskiej i zachodniopomorskiej braci żeglarskiej!!! Będzie nam Ciebie brakowało!!!

*Wspomnienia: Janusz Charkiewicz,
Piotr Owczarski, Wiesław Seidler*

Zamknięcie sezonu 2018 Centrum Żeglarskiego

Zdjęcia: Jolanta Gałęzowska i Wiesław Seidler

SOSW Nr 2 w Szczecinie

NIEPODLEGŁA

Zdjęcia: archiwum szkoły

